

Jaarverslag 2018

Inhoud

Jaarverslag

Woord van de Directie	5
Introductie Evides Waterbedrijf	6
Voorzieningsgebied	6
Kengetallen	7
Ons werk in 2018	8
Belang van de bron in een veranderend klimaat	8
Circulair denken met industriële partners	9
Meer gemak voor klanten	10
Slim datagebruik	11
Werken in een veelzijdig bedrijf	12
Duurzaamheid in de directe omgeving	13
Onze organisatie en koers	14
Financiële resultaten	23
Vooruitblik 2018	27
Over de RvC	29

Jaarrekening 2018

Geconsolideerde balans per 31 december 2018	34
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2018	35
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018	36
Algemene toelichting en grondslagen van waardering en resultaatbepaling	37
Toelichting op de geconsolideerde balans	42
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	50
Vennootschappelijke balans per 31 december 2018	55
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2018	56
Toelichting op de vennootschappelijke balans	57
Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening	62

Overige gegevens

Controleverklaring	64
---------------------------	-----------

Woord van de Directie

2018 was een heel droog jaar. Rivierwaterafvoeren waren historisch laag en de grondwaterpeilen daalden verder dan in voorgaande zomers. De gevolgen van de klimaatverandering worden steeds meer zichtbaar en de effecten van de droge zomer benadrukten opnieuw hoe belangrijk watermanagement en onze zoetwatervoorziening is. De media besteedde veel aandacht aan de beschikbaarheid van drinkwater en het bijbehorende zuiveringsproces. Ook Evides speelde hierin een actieve rol en is regelmatig in het nieuws verschenen. Wij hadden voldoende water beschikbaar voor alle klanten. Wel riepen wij hen op spaarzaam om te gaan met water.

Mede dankzij de grote spaarbekken in de Brabantse Biesbosch beschikten wij tijdens de droge zomer over een ruime voorraad aan water voor de drinkwatervoorziening van Zuidwest-Nederland. Het belang van deze voorraad is groot en daarom zijn wij enkele jaren geleden begonnen met de voorbereidingen van een nieuw innamepompstation aan de Bergsche Maas. Hiermee vergroten wij onze innamecapaciteit en daarmee ook onze leveringszekerheid. In 2018 zijn alle noodzakelijke vergunningen verkregen en in 2019 start de bouw. Daarnaast zijn we in 2018 gestart met het verbeteren van de morfologie van spaarbekken de Gijster waarmee een grotere nettovoorraad ontstaat.

De landbouwwaterleiding die vanuit de bekkens in de Biesbosch naar Midden-Zeeland loopt heeft tijdens de droge zomer op volle capaciteit landbouwwater geleverd. De ingebruikname van pompstation Oranjezon in juni zorgde ervoor dat we, ondanks de grote piek in het watergebruik tijdens het toeristenseizoen, de druk in Walcheren op peil konden houden.

Bij het veiligstellen van de productie en levering van duurzaam drinkwater is samenwerking met partners belangrijk. We hebben naar aanleiding van het Kierbesluit nauw samengewerkt met Rijkswaterstaat en waterschap Hollandse Delta om het Haringvliet als bron voor landbouw- en drinkwater veilig te stellen. Met natuurorganisaties werken we aan natuurontwikkeling op de Brabantse Wal, in Sint-Jansteen, Ouddorp, Haamstede en Oranjezon. Met gemeente Rotterdam en netbeheerder Stedin bestendigden wij onze samenwerking in het verrichten van onderhoudswerk, zoals het vervangen van ondergrondse leidingen. En in verschillende waterketensamenwerkingen zetten we ons in voor de kwaliteit van de Maas en andere oppervlaktewateren, de verhoging van de doelmatigheid en vermindering van de kwetsbaarheid.

Evides Industriewater heeft met zijn 'Water Without Waste' aanpak een actieve rol in het reduceren van de water- en CO₂-voetafdruk. Samen met klanten zoeken wij naar mogelijkheden om water zoveel mogelijk te hergebruiken in industriële productieprocessen. Om waterhergebruik nader te onderzoeken heeft het RINEW-project een vervolg gekregen met NEREUS. Dit is een proeffabriek voor het terugwinnen van waardevolle grondstoffen en energie uit afvalwater waarbij we internationaal samenwerken.

We kijken ook naar onze eigen bedrijfsprocessen wanneer het gaat om klimaatverandering. Evides heeft de doelstelling om in 2025 klimaat- en energieneutraal te zijn. Dit willen we onder meer realiseren door zonneparken aan te leggen op onze terreinen én wateroppervlakken. De eerste stap hierin is gezet in 2018: op productielocatie Braakman is een zonnepark geopend.

Natuurlijk kregen ook onze klantprocessen veel aandacht, waarbij we de online mogelijkheden voor de klant verder ontwikkelen. Vanzelfsprekend in een veilige omgeving om data en privacy te beschermen. Onze inzet zorgde in 2018 voor een resultaat van € 22,7 miljoen voor het drinkwaterbedrijf. Onze industriewateractiviteiten vertoonden de beoogde gecontroleerde groei en leverden in 2018 een resultaat op van € 19,7 miljoen.

Deze solide resultaten zijn alleen mogelijk door de inzet en betrokkenheid van onze medewerkers. Mede dankzij hen en de samenwerking met onze stakeholders hebben we een uitstekende uitgangspositie om ook in 2019 weer goede resultaten te behalen.

Annette Ottolini
Algemeen Directeur
Evides Waterbedrijf

Introductie Evides Waterbedrijf

Duurzaam, innovatief en in verbinding met de omgeving; zo werkt Evides Waterbedrijf. Met 732,9 medewerkers (omgerekend naar voltijdbanen) zorgen wij er samen voor dat onze klanten nu en in de toekomst kunnen vertrouwen op een betrouwbare drink- en industriewatervoorziening en afvalwaterzuivering.

24 uur per dag, 365 dagen per jaar levert Evides betrouwbaar, lekker en gezond drinkwater aan de 2,5 miljoen consumenten en het bedrijfsleven in het zuidwesten van Zuid-Holland, de provincie Zeeland en het zuidwesten van Noord-Brabant.

Daarnaast levert Evides Industriewater diensten en producten aan grote industriële bedrijven in Nederland, België en Duitsland. Het gaat hierbij om water waarvan de samenstelling wordt afgestemd op de specifieke eisen en wensen van iedere klant. Evides Industriewater is ook actief in het zuiveren van afvalwater en het hergebruiken van gezuiverd afvalwater voor industriële toepassingen.

Evides richt zich continu op het verbeteren van technieken om water te winnen, zuiveren, leveren en – zoveel mogelijk – te hergebruiken. Ook onderzoeken we voortdurend mogelijkheden om producten die vrijkomen bij het zuiveren van (afval)water te hergebruiken. Op deze manier levert Evides een bijdrage aan een optimaal en duurzaam gebruik van de waterketen in Nederland en daarbuiten.

In totaal leverde Evides in 2018 158,8 miljoen kubieke meter drinkwater en 95,1 miljoen kubieke meter water voor industrieel gebruik via ons 14.811 kilometer lange leidingnet. Daarnaast verwerkte Evides 1.491.000 vervuilingseenheden in de afvalwaterzuivering.

Evides is een N.V. die voor 50% eigendom is van B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (de gemeenten in Zuid-Holland Zuid) en voor 50% van PZEM (PZEM is eigendom van de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant, 13 Zeeuwse gemeenten, 2 Brabantse gemeenten en 1 Zuid-Hollandse gemeente).

Voorzieningsgebied

Evides Waterbedrijf levert drinkwater in de volgende gemeenten:

Albrandswaard, Barendrecht, Bergen op Zoom (specifiek: Halsteren en Lepelstraat), Borsele, Brielle, Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag (specifiek: Wateringse Veld), Dordrecht, Goeree-Overflakkee, Goes, Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Hulst, Kapelle, Maassluis, Middelburg, Midden-Delfland, Nissewaard, Noord-Beveland, Reimerswaal, Rotterdam, Schiedam, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen, Veere, Vlaardingen, Vlissingen, Westland, Westvoorne, Woensdrecht en Zwijndrecht (specifiek: Heerjansdam).

Evides Industriewater is actief voor opdrachtgevers in Nederland, België en Duitsland.

Kengetallen

		Eenheid	2018	2017	2016	2015
Financieel						
1.	Liquiditeitsratio	%	42,5	43,2	42,0	46,7
2.	Solvabiliteitsratio	%	43,6	43,6	43,1	43,4
3.	Gemiddelde krediettermijn debiteuren	dagen	29,9	29,4	26,6	22,8
4.	Nettowerkkapitaal	€ miljoen	-93,3	-89,8	-106,3	-88,9
5.	Rentabiliteit totaal vermogen	%	3,8	4,1	4,4	5,9
6.	Cashflow	€ miljoen	119,3	119,5	117,9	130,1
7.	Cashflowratio	%	18,2	18,7	18,2	20,2
8.	Interne financieringsratio	x 1	0,8	0,8	0,8	0,7
9.	Inkoop drinkwater	miljoen m ³	11,3	10,5	10,4	10,4
10.	Afzet drinkwater	miljoen m ³	158,8	154,8	156,7	153,7
11.	Afzet industriewater	miljoen m ³	95,1	96,9	95,4	93,4
12.	Behandeling afvalwater	v.e. ¹ x 1.000	1.491,0	1.457,0	1.412,8	1.361,9
13.	Netto-omzet	€ miljoen	299,0	297,2	292,0	289,7
Bedrijfsmiddelen						
14.	Aantal gebruikersadressen	x 1	1.045.400	1.041.332	1.032.276	1.030.613
15.	Aantal watermeters	x 1	1.002.384	997.966	991.131	983.794
16.	Lengte transport- en distributieleidingen	km	13.846	13.082	13.763	13.208
17.	Lengte demileidingen	km	73	71	71	68
18.	Lengte bron-/ruw-/industriewaterleidingen	km	892	873	883	869
19.	Aantal storingen ²	x 1	14.294	11.721	10.200	8.580
20.	Klachten over waterkwaliteit ²	x 1	621	673	377	241
Personeel						
21.	Aantal personeelsleden (ultimo jaar)	x 1 fte	732,9	739,2	722,3	694,8
22.	Gemiddelde loonkosten per personeelslid	x € 1.000	81,7	78,3	77,2	77,7
23.	Ziekteverzuim	%	4,35	4,56	4,05	3,90

¹ vervuilingseenheden

² De toename van het aantal storingen en klachten is deels van administratieve aard. Sinds 2016 worden alle individuele klachten geteld, waarbij deze tot en met 2015 werden geclusterd per voorval. Verder is de incidentele toename van het aantal klachten in 2017 het gevolg van incidenten rondom de lozing van GenX en de aanwezigheid van de E. coli-bacterie in het waterleidingnet van Vlaardingen. In 2018 is het aantal klachten weer gedaald.

Toelichting kengetallen

1. Liquiditeitsratio	= (vlottende activa : kortlopende schulden) x 100%
2. Solvabiliteitsratio	= (eigen vermogen : totaal activa) x 100%
3. Gemiddelde krediettermijn debiteuren	= (debiteuren : gefactureerde bedrijfsopbrengsten) x 365 dagen
4. Nettowerkkapitaal	= vlottende activa - kortlopende schulden
5. Rentabiliteit totaal vermogen	= (nettoresultaat + interest) : totaal activa x 100%
6. Cashflow	= nettoresultaat + afschrijvingen en overige waardeveranderingen
7. Cashflowratio	= (cashflow : vreemd vermogen) x 100%
8. Interne financieringsratio	= investeringen in vaste activa : cashflow

Ons werk in 2018

Belang van de bron in een veranderend klimaat

Een goede drinkwatervoorziening begint bij de bron. Hoe schoner het water dat wij uit de rivier, de duinen en de grond halen, hoe beter dat is voor onze drinkwaterkwaliteit. We werken daarom nauw samen met een groot aantal partners om de bronnen van ons kraanwater te beschermen. Dat is nodig, want we zien steeds meer stoffen in ons milieu, zoals medicijnresten, industriële stoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Ondertussen worden de gevolgen van de klimaatverandering steeds zichtbaarder. Daarom zijn we continu alert op de kwaliteit van onze bronnen. Samen kunnen we effectief de natuur en daarmee ook de bronnen voor het drinkwater beschermen.

Groen licht voor bouw innamepompstation Bergsche Maas

De droge zomer van 2018 onderstreepte hoe belangrijk de beschikbaarheid van zoet water is. Nederland had te maken met afnemende rivier- en grondwaterstanden. Onder meer de natuur, scheepvaart en boeren kregen het zwaar te verduren. Mede dankzij de grote voorraden aan water in de spaarbekken in de Biesbosch, beschikte Evides gedurende de hele periode over voldoende drink- en industriewater. Ook de landbouwwaterleiding die naar Midden-Zeeland loopt heeft op volle capaciteit geleverd.

Het op peil houden van onze voorraden in de Biesboschbekken is van groot belang. Daarom willen wij snel Maaswater kunnen innemen, wanneer de kwaliteit ervan voldoet aan onze eisen. Om dit ook in de toekomst goed te kunnen blijven waarborgen, is een nieuw innamepompstation nodig met een grotere innamecapaciteit. In 2018 kregen we voor de bouw van dit krachtige innamepompstation Bergsche Maas alle benodigde vergunningen. In 2019 kan het werk van start. Daarnaast zijn we in 2018 begonnen met het verbeteren van de morfologie van spaarbekken De Gijster. Hiermee bevorderen we het zuiverende effect van het bekken en kunnen we netto meer water op voorraad houden

Kierbesluit in werking

In november 2018 heeft Cora van Nieuwenhuizen, minister van Infrastructuur en Waterstaat, het Kierbesluit officieel in werking gesteld.

Dit betekent dat de Haringvlietsluizen onder de juiste omstandigheden op een kier gaan bij opkomend tij. Trekvissen zoals zalm en zeeforel kunnen hierdoor het Haringvliet en achterliggend rivierengebied op zwemmen daar te paaien. Dit is goed voor de internationale vismigratie. Tegelijkertijd verbetert ook de biodiversiteit van het Haringvliet en ontstaan er kansen voor nieuwe natuurontwikkeling. Om de zoetwatervoorziening vanuit het Haringvliet voor landbouw en productie van drinkwater veilig te stellen, zijn de afgelopen vier jaar de Compenserende Maatregelen Kierbesluit uitgevoerd. Rijkswaterstaat, waterschap Hollandse Delta en Evides werkten hierin nauw met elkaar samen. Uitgangspunt voor het Kierbesluit is dat de innamepunten van zoet water ten oosten van de lijn Middelharnis-Spui geen hinder ervaren van het Kierbesluit. Evides heeft hierop een nieuw innamepompstation gerealiseerd nabij Stad aan 't Haringvliet en 14 kilometer nieuwe waterleiding aangelegd.

Nieuw pompstation Oranjezon

Om de inwoners van Walcheren en Noord-Beveland ook in het drukke toeristenseizoen te kunnen voorzien van voldoende drinkwater, opende Evides in juni 2018 een nieuw pompstation in natuurgebied Oranjezon. Hiermee kunnen we, ook in de zomer wanneer er gemiddeld ruim 3000 kuub drinkwater extra per dag wordt verbruikt, het water met een stabiele druk uit de kraan laten stromen. Bij het ontwerp van het nieuwe pompstation is rekening gehouden met het bijzondere natuurgebied. Een duinpan en begroeiing bedekken het grootste deel van het nieuwe pompstation dat zo goed aansluit bij het landschap.

Inzet op een schone Maaswaterketen

Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' versterkten we onze samenwerking met partners van het project 'Schone Maaswaterketen'. We hebben concrete doelen vastgelegd, gericht op een schonere Maas. Daarnaast hebben we samen met de vereniging van rivierwaterbedrijven RIWA en Vewin gepleit voor volledige transparantie over lozingen op het oppervlaktewater dat gebruikt kan worden voor de drinkwatervoorziening. Daarbij benadrukken wij het belang van de waterbezwaarlijkheid van stoffen bij het beoordelen van vergunningsaanvragen en zetten we in op metingen van het geloosde afvalwater door de lozer zelf. Inzicht in welke stoffen zich in het rivierwater bevinden, helpt ons bij het voorkomen dat deze stoffen de kwaliteit van het drinkwater negatief beïnvloeden. We pleiten voor een internationaal, publiek register van alle stoffen die via industrieel afvalwater in het milieu terecht komen.

Circulair denken met industriële partners

In 2018 namen we verschillende initiatieven om de gecontroleerde groei van Evides Industriewater op een duurzame manier voort te zetten. Met onze 'Water Without Waste' aanpak nemen we een actieve rol in het reduceren van onze water- en CO₂-voetafdruk. Naast het leveren van verschillende soorten proceswater en het zuiveren van afvalwater, kijken we met deze aanpak voortdurend naar mogelijkheden van hergebruik; van water, energie én ook van de waardevolle grondstoffen die we uit afvalwater kunnen terugwinnen.

Meer zuiveringscapaciteit industrie

Met demiwaterfabriek (DWP) Maasvlakte kunnen we klanten in het Rotterdamse havengebied ook in de toekomst blijven voorzien van ultrapuur demiwater met een hoge leveringszekerheid. Eind 2017 namen wij al een deel van DWP Maasvlakte in gebruik. In 2018 is de volledige productiecapaciteit beschikbaar gemaakt voor levering.

We hebben ook belangrijke stappen gezet in de uitbreiding van de afvalwaterzuiveringscapaciteit in het Botlekgebied. In 2018 ontvingen we de benodigde vergunningen voor de bouw van de Centrale Afvalwaterzuivering Botlek (CAB). In 2019 gaat de eerste paal de grond in. Het project omvat de bouw van een nieuwe afvalwaterzuivering en een persriool, waarop verschillende bedrijven uit de omgeving kunnen aansluiten. De capaciteit is voldoende om het afvalwater van een groot aantal bedrijven uit de omgeving te verwerken, toekomstige groei op te vangen en eventuele pieken in afvalwater te bufferen.

Oude leidingen vervangen

Om de leveringszekerheid van gedemineraliseerd water aan onze klanten te vergroten zijn we in 2018 begonnen met de vervanging van 18 kilometer verouderd leidingnetwerk. Dit complexe vervangingsprogramma duurt tot eind 2020.

Grondstoffen en energie uit afvalwater

Hergebruik van water wordt steeds belangrijker. Daarom kijkt Evides Industriewater samen met klanten voortdurend naar slimme manieren om hergebruik mogelijk te maken. Bijvoorbeeld het hergebruik van afvalwater of het uitwisselen van warmte. Om nieuwe mogelijkheden van hergebruik te onderzoeken ging in

2018 het NEREUS-project van start; een proeffabriek voor het terugwinnen van waardevolle grondstoffen en energie uit afvalwater. In verschillende stappen en met behulp van innovatieve technologie verzamelen we afvalwater en verwerken het tot bruikbare grondstoffen. Dat levert onder meer irrigatiewater, cellulose en stikstof op. NEREUS is onderdeel van het gelijknamige Europese project. We bouwen hierbij voort op het RINEW-project dat we eerder met de gemeente Rotterdam en waterschappen uit de regio uitvoerden.

Nieuwe kansen met korrelslibtechnologie

In 2018 is een onderzoek gestart naar de toepassing van de korrelslibtechnologie voor de afvalwaterzuivering op de Harnaschpolder. In een pilotinstallatie testen we de mogelijkheid om in het afvalwaterzuiveringsproces korrelslib te vormen bij een continue doorstroming van het afvalwater. Dit kan een beduidend lager energieverbruik opleveren in het zuiveringsproces en er ontstaat een grondstof die weer hergebruikt kan worden. Deze techniek kan goede kansen bieden voor het verbeteren van bestaande afvalwaterzuiveringen. De pilotinstallatie is mogelijk door een samenwerking van de hoogheemraadschappen van Delfland en Rijnland, Delfluent Services, de TU Delft, Evides Industriewater en Royal HaskoningDHV.

Kerncijfers Industriewater	2018	2017
Miljoen m ³ water geleverd	95,1	96,9
v.e. afvalwater gezuiverd	1.491.000	1.457.000
Bedrijfsopbrengsten (€)	107,9 miljoen	106,4 miljoen
Resultaat (€)	19,7 miljoen	20,7 miljoen

Meer gemak voor klanten

Customer excellence is waar wij ons voor inzetten. De klant mag rekenen op betrouwbaar drinkwater uit de kraan en gemak en eenvoud ervaren in onze dienstverlening. Door te luisteren naar onze klanten zoeken we continu verbetering. Dit doen we bijvoorbeeld via 'Mijn Evides' waarin klanten steeds meer zaken online kunnen regelen; snel en eenvoudig. Daarnaast zijn we tot 21:00 uur 's avonds snel te bereiken via chat, social media en WhatsApp. Natuurlijk zijn we ook telefonisch bereikbaar. Voor storingen kunnen klanten ons 24 uur per dag bereiken. Zo proberen we klantvragen altijd snel en deskundig te beantwoorden. Onze klanttevredenheidsscore bedroeg in 2018 7,8 (2017: 7,9). Deze daling wordt vooral veroorzaakt door een lagere beoordeling van onze website. We werken aan verbetering, zodat onze klanten ook via de website weer snel en goed worden geholpen.

Op afstand meekijken

In 2018 zijn we een proef gestart waarbij we op verzoek van de klant op afstand, real-time meekijken bij vragen over de watermeter. Via een link op de mobiele telefoon kan een medewerker live meekijken met de klant. Door het maken van een aantekening op het scherm kan de medewerker instructies geven aan de klant om zo snel mogelijk tot een oplossing te komen. Op deze manier is de klant sneller geholpen en hoeft niet thuis te blijven voor een afspraak met een monteur.

Klanttevredenheidsscore

We willen graag weten hoe onze klanten onze dienstverlening ervaren. Daarom voeren we doorlopend klanttevredenheidsonderzoeken uit. In 2018 waren klanten erg tevreden over het oplossen van storingen (8,9), telefonisch contact (8,5) en de nieuwe contactkanalen chat (8,4) en WhatsApp (8,9). Over de aanleg van nieuwe aansluitingen (5,9) waren ze minder te spreken. Vanzelfsprekend blijven wij werken aan het verhogen van de klanttevredenheid.

Digitale post

Om onze klanten beter van dienst te kunnen zijn stimuleren we digitale dienstverlening. Veel klanten vinden het prettig om hun zaken te regelen op een tijdstip dat hen uitkomt. Daarom werken wij voortdurend aan onze digitale dienstverlening met een self-service via Mijn Evides, het toesturen van digitale facturen en digitaal contact over de meterstanden. Het aandeel klanten dat hun factuur per e-mail ontvangt is in 2018 met 11 procentpunt gestegen naar 73,5%.

De stijging is mede het resultaat van een direct-mail actie onder 62.000 klanten in Zeeland, Brabantse Wal en Goeree-Overflakkee. 24% van deze klanten gaf aan voortaan graag digitale post te ontvangen.

Aantal klantcontacten in 2018:

Telefoon	244.470
WhatsApp	94.659
E-mail	70.874
Facebook en Twitter	12.066
Chat	30.452

Slim datagebruik

Door beschikbare data slim te gebruiken en te verrijken, verlagen we de bedrijfsrisico's, vergroten we de leveringszekerheid en verbeteren we onze dienstverlening aan de klant. Evides investeert gericht in het ontwikkelen van systemen om data slimmer in te zetten voor zowel de klantprocessen als het operationele werk. Zo helpen data ons bij het beheer van onze assets. We kunnen bijvoorbeeld beter bepalen waar en wanneer onderhoud of vervanging van onze leidingen of installaties nodig is. Tegelijkertijd zetten we ook sterk in op het beschermen van deze waardevolle data.

Gegevens delen

Samen met netbeheerders en gemeenten werkt Evides aan een betere afstemming van vervangingsprojecten in de buitenruimte. Door uitwisseling van GIS-data (geografisch informatiesysteem) met de kaartlagen van verschillende stakeholders, weten we waar water-, gas- en rioolleidingen zich bevinden. Het combineren van deze gegevens levert waardevolle inzichten op. Zo is in een oogopslag duidelijk waar we een gezamenlijke vervangingsopgave hebben en kunnen we infraprojecten onderling afstemmen. De samenwerking op basis van GIS doet Evides al in de regio Westland en gemeente Rotterdam en de voorbereidingen om vanaf 2019 samen te werken met de BAR-gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) zijn gestart. Uiteindelijk willen we deze werkwijze uitbreiden over ons hele voorzieningsgebied.

Virtual reality en inspectierobots

Evides onderzoekt hoe nieuwe technologieën kunnen worden ingezet bij werkzaamheden aan het leidingnet. Een daarvan is het gebruik van een virtual reality bril om schade bij graafwerkzaamheden te voorkomen. Door middel van hologrammen worden de ondergrondse kabels en (water)leidingen voor de graafmachinist zichtbaar, waardoor hij nauwkeuriger kan werken. Evides ontwikkelt dit samen met andere netbeheerders.

In 2018 vonden ook diverse leidinginspecties plaats met robots. Hierbij werden twee inspectierobots voor grote diameter leidingen succesvol getest. Met zes andere drinkwaterbedrijven is een onderzoek gestart naar de inzet van autonome inspectierobots geschikt voor leidingen met een kleine diameter.

Nieuwe privacywetgeving

Evides beheert persoonsgegevens van ruim een miljoen klanten. Die data slaan wij zorgvuldig op, met inachtneming van de privacywetgeving. Sinds 25 mei 2018 is de nieuwe Europese privacywetgeving, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), van kracht. In aanloop hiernaartoe hebben wij een bewustwordingscampagne voor onze medewerkers georganiseerd, waaronder een 'Week van de privacy'. Daarnaast hebben we ons beleid aangepast volgens het principe 'privacy by design'. Door gegevensbescherming vooraf in te bouwen in onze systemen en processen zorgen we ervoor dat we niet meer informatie opslaan dan strikt noodzakelijk.

Cybersecurity

De Evides bedrijfsprocessen kennen een grote afhankelijkheid van ICT en digitale informatievoorziening. Daarbij is het essentieel dat de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van informatie gewaarborgd zijn. Dat vereist een goede beveiliging van onze systemen. In dat kader hebben we in 2018 nieuwe antivirussoftware in gebruik genomen en een set aan technische en procedurele beveiligingsmaatregelen ingericht.

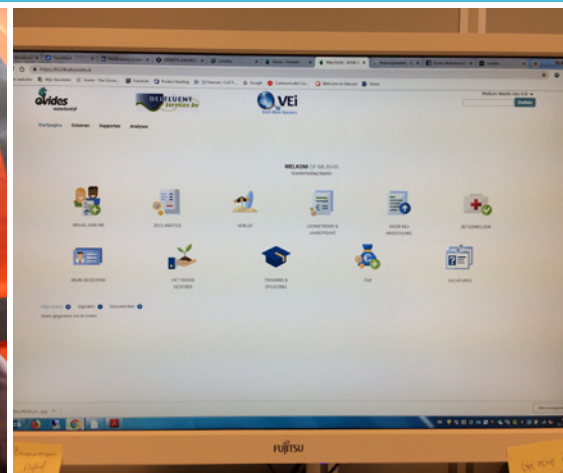
Maar cybersecurity vraagt ook om digitale weerbaarheid van onze medewerkers. Afgelopen jaar heeft er een bewustzijns campagne omtrent cybersecurity plaatsgevonden. We hebben een aantal tests uitgevoerd om te bevorderen dat onze medewerkers waakzaam zijn als het gaat om het beschermen van belangrijke gegevens. Dit gaat om gevaren als hacking, phishing, virussen en andere digitale dreigingen.

Beperken leveringsonderbrekingen

Wij willen onze klanten altijd van veilig drinkwater voorzien. In het geval van een storing streven wij naar een zo kort mogelijke tijdsduur van leveringsonderbrekingen en naar een goede, transparante communicatie naar de klant. We communiceren dat onder andere via waterstoring.nl, twitter en op straat via onze monteurs.

Gemiddeld aantal minuten dat geen levering plaatsvindt (per jaar, per klant)

	2018	2017
Gepland	17,9 minuten	14,5 minuten
Ongepland	5,5 minuten	4,6 minuten
Totaal	23,4 minuten	19,1 minuten
Totaal aantal verbruikersadressen	1.045.400	1.041.332

Werken in een veelzijdig bedrijf

Evides wil medewerkers uitdagend en inspirerend werk bieden en stimuleren samen te werken in netwerken binnen en buiten de organisatie. Daarbij is veel aandacht voor opleiding en zijn nieuwe digitale competenties ontwikkeld. Veilig werken heeft onze absolute prioriteit. We streven ernaar een volledige ongevalsvrij bedrijf te zijn. Activiteiten om het veiligheidsbewustzijn te vergroten stonden dan ook hoog op de agenda in 2018.

Vergroten veiligheidsbewustzijn

Om meer nadruk te leggen op veilig werken introduceerde Evides een ongevalenteller. Op de homepagina van ons intranet kunnen medewerkers hiermee in een oogopslag zien hoeveel dagen er is gewerkt zonder ongevallen met verzuim. Ondanks onze zorg voor veilig werken hebben er zeven ongevallen met verzuim plaatsgevonden. We analyseren en bespreken direct de oorzaak en zorgen voor maatregelen die herhaling moeten voorkomen. Tijdens de jaarlijkse Veiligheidsweek besteedden we extra aandacht aan veilig werken, onder andere door te kijken naar de rol van leiderschap. In deze week organiseerden we ook roadshows over veiligheid op onze verschillende productielocaties en werden meerdere workshops verzorgd over bijvoorbeeld valbeveiliging en adembescherming.

Duurzame inzetbaarheid

Evides wil een stimulerende werkomgeving bieden voor mensen van uiteenlopende leeftijden en achtergronden. Daarom zijn we in 2018 gestart met een nieuw beoordelingssysteem, waarin het Goede Gesprek tussen leidinggevende en medewerker centraal staat. Samen gaan zij het gesprek aan over het functioneren, de persoonlijke ontwikkeling en eventuele verbeterpunten. Ook wordt stilgestaan bij de 'duurzame inzetbaarheid' van de medewerker. In 2018 is een project gestart om deze term meer betekenis te geven. Daarnaast hebben we 6,8 werkervaringsplaatsen ingevuld door 16 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, naast een aantal proefplaatsingen. Hiermee geven we invulling aan de Participatiewet en dragen we bij aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

HR-zaken direct zelf regelen

Om het onze medewerkers zo makkelijk mogelijk te maken hun eigen HR-zaken te regelen, introduceerden we in januari 2018 een nieuwe digitale HR-omgeving. Alle functionaliteiten uit het vroegere HR ICT-landschap zijn geïntegreerd in een portaal. Medewerkers kunnen nu meer zaken direct zelf regelen, zoals loonstroken en jaaropgaves inzien, declaraties indienen en verlofaanvragen doen. Leidinggevenden kunnen in het nieuwe systeem bijvoorbeeld digitaal een vacature plaatsen en verlofaanvragen goedkeuren. Al onze medewerkers kunnen HR-zaken nu zelf regelen, wanneer het hen uitkomt.

Werkgever in de toekomst

Om ook een nieuwe generatie talenten te enthousiasmeren voor een carrière bij Evides, werken we nauw samen met verschillende scholen en opleidingsinstituten. We zijn aanwezig bij arbeidsmarktbeurzen, verzorgen gastcolleges en bieden stageplaatsen. Afgelopen jaar organiseerden we ook weer de Evides Company Case. Gedurende 24 uur werkte een groep van 15 studenten met verschillende studieachtergronden aan cases uit onze praktijk. Zo maakten zij kennis met Evides als werkgever en de veelzijdigheid van onze werkzaamheden. Het evenement helpt ons ook om jong (technisch) talent te scouten. Met VEI bieden we medewerkers ook de gelegenheid internationale ervaring op te doen, door kennis te delen met waterbedrijven in ontwikkelingslanden. Daarmee streven wij ernaar deze bedrijven te ondersteunen bij het ontwikkelen van een toekomstzekere bedrijfsvoering.

Kerncijfers medewerkers

	2018
Aantal fte	732,9
Ongevallen met verzuim	7
Ziekteverzuim	4,4%
Opleidingen en trainingen	2.722
Kortetermijnmissies VEI	55
Langetermijnmissies VEI	10

Duurzaamheid in de directe omgeving

Als waterbedrijf zijn we sterk verbonden met de omgeving en dat stelt ons in staat om samen met onze partners te werken aan verdere verduurzaming. Zo dragen we ons steentje bij aan de strijd tegen klimaatverandering. Dat doen we door aanpassingen in onze eigen bedrijfsprocessen, maar ook in samenwerking met onze partners en door mensen bewust te maken van het belang van schoon (kraan)water voor mens en milieu.

Opening zonnepark Braakman

In 2018 openden we ons eerste zonnepark op productielocatie Braakman. Deze zonnepanelen leveren een geschatte jaaropbrengst gelijk aan het energieverbruik van 500 huishoudens. Alle opgewekte energie wordt gebruikt voor het drinkwaterzuiveringsproces. De opening is onderdeel van het programma EEN (Evides Energie Neutraal), dat tot doel heeft om Evides in 2025 volledig klimaat- en energieneutraal te maken. De komende jaren willen we op al onze drinkwaterzuiveringslocaties zonneparken ontwikkelen; op land én op water.

Slim samenwerken

Evides werkt samen met collega-water- en netwerkbedrijven, onderzoeksinstituten, gemeenten, waterschappen, aannemers en andere organisaties om de productie en levering van duurzaam drinkwater op de korte en lange termijn veilig te stellen. In 2018 bestendigden we onze samenwerking met netbeheerder Stedin en de gemeente Rotterdam met een nieuw convenant. Hierin is afgesproken dat we gezamenlijk onderhoudswerk verrichten bij het vervangen van ondergrondse leidingen. Zo hoeft de straat maar een keer open. Dat bespaart kosten en vermindert overlast. Via een aantal samenwerkingsverbanden, die inmiddels ons hele voorzieningsgebied dekken, wordt invulling gegeven aan de afspraken in het kader van het nationaal bestuursakkoord Water. In 2018 is ook het contract met onze vier huisaanemers met twee jaar verlengd, waarbij de rollen en verantwoordelijkheden zijn verschoven van klassieke opdrachtgever-opdrachtnemer naar volwaardige partner. Daarmee kunnen we optimaal gebruikmaken van ieders ervaring en denkracht bij de uitvoering van de werkzaamheden.

Gezamenlijke belangen

Evides beheert samen met lokale natuurorganisaties meer dan 825 hectare natuurgebied. Om het gebruik van deze waardevolle en vaak kwetsbare gebieden in goede banen te leiden, zitten we regelmatig om de tafel met gemeentebestuurders, dorpsraden en natuurorganisaties. Samen kijken we naar de toekomstige ontwikkeling van de waterwingebieden. Dit doen we bijvoorbeeld op de Brabantse Wal waar we samen investeren in de natuur. Zo is er in 2016 een waterleiding aangelegd van het nabijgelegen natuurgebied Nol-Stappersven in België naar het ven De Groote Meer. Het resultaat was dit jaar duidelijk zichtbaar: De Groote Meer stond weer vol water. In het Zeeuwse natuurgebied Oranjezon is een nieuw pompstation in gebruik genomen. Dit gebouw ligt voor 90% ondergronds in een duinpan, waardoor er meer ruimte voor de natuur ontstaat. Daarnaast vonden er in 2018 diverse werkbezoeken plaats van partners aan onze waterwingebieden en productielocaties, waarmee we begrip creëren voor ons werk en snel met deze partners kunnen schakelen wanneer de bescherming van de gebieden, en dus onze drinkwatervoorziening, dat vereist.

Voorlichting

Evides is niet alleen een leverancier van kraanwater, maar we zetten ons ook in om mensen bewust te maken van het belang van schoon (kraan)water en het gebruik daarvan. Dat doen we bijvoorbeeld met een informatiemap om gemeenten, provincies en andere belanghebbenden bewust te maken van onze gezamenlijke belangen. De map bevat informatie over wetgeving, crisismanagement en samenwerken in drinkwatervoorlichting. Ook installeren we openbare watertappunten, verzorgen we gastlessen op scholen en stellen we kraanwaterkaraffen beschikbaar aan de horeca. Met samenwerkende partners zoals JOGG-gemeenten (Jongeren op Gezond Gewicht) zet Evides zich in voor gezonde voeding en bewegen.

2018

87 gastlessen op basisscholen

12 nieuwe openbare tappunten

384 uitgedeelde karaffen aan horecagelegenheden

9 samenwerkingen met JOGG-gemeenten

Onze organisatie en koers

Strategie 2017-2021 Evides maakt water waardevol

Water is een vitale behoefte voor mens en bedrijf. 2,5 miljoen inwoners in Zuidwest-Nederland vertrouwen op ons betrouwbare drinkwater. De industrie in binnen- en buitenland rekt op onze innovatieve waterdiensten. Wij maken water waardevol voor onze klanten, dat is waar Evides Waterbedrijf voor staat.

Dit doen we aan de hand van onze **missie**: Het bieden van wateroplossingen, betrouwbaar en innovatief.

Visie

Bij Evides verplaatsen wij ons in de klant en de omgeving. Dit doen we door in verbinding te staan met onze omgeving, door van buiten naar binnen te kijken. Wij bieden onze klanten leveringszekerheid, uitstekende waterkwaliteiten en een goede dienstverlening.

Met de industriewateractiviteiten willen we een gecontroleerde groei realiseren. De drinkwater- en industriewateractiviteiten versterken elkaar daarbij. Circulariteit is een belangrijk denkkader bij het realiseren van onze wateroplossingen.

Wij werken veilig en binnen de wettelijke kaders en we doen dit maatschappelijk verantwoord. Vanuit onze publieke taak realiseren we een maatschappelijk aanvaardbaar rendement.

Evides is een aantrekkelijke werkgever met betrokken en bevoegen medewerkers. We zijn een innovatief kennisbedrijf met goed georganiseerde digitale processen op basis waarvan we het maximale uit onze data kunnen halen.

Pijlers

Om dit tot uitvoering te brengen zijn zes strategische pijlers benoemd:

- Realiseren uitstekende waterkwaliteiten
- Groeien industriewater
- Waarmaken klantbeloften
- Digitaliseren processen
- Werken in de toekomst
- Verbinden met de omgeving

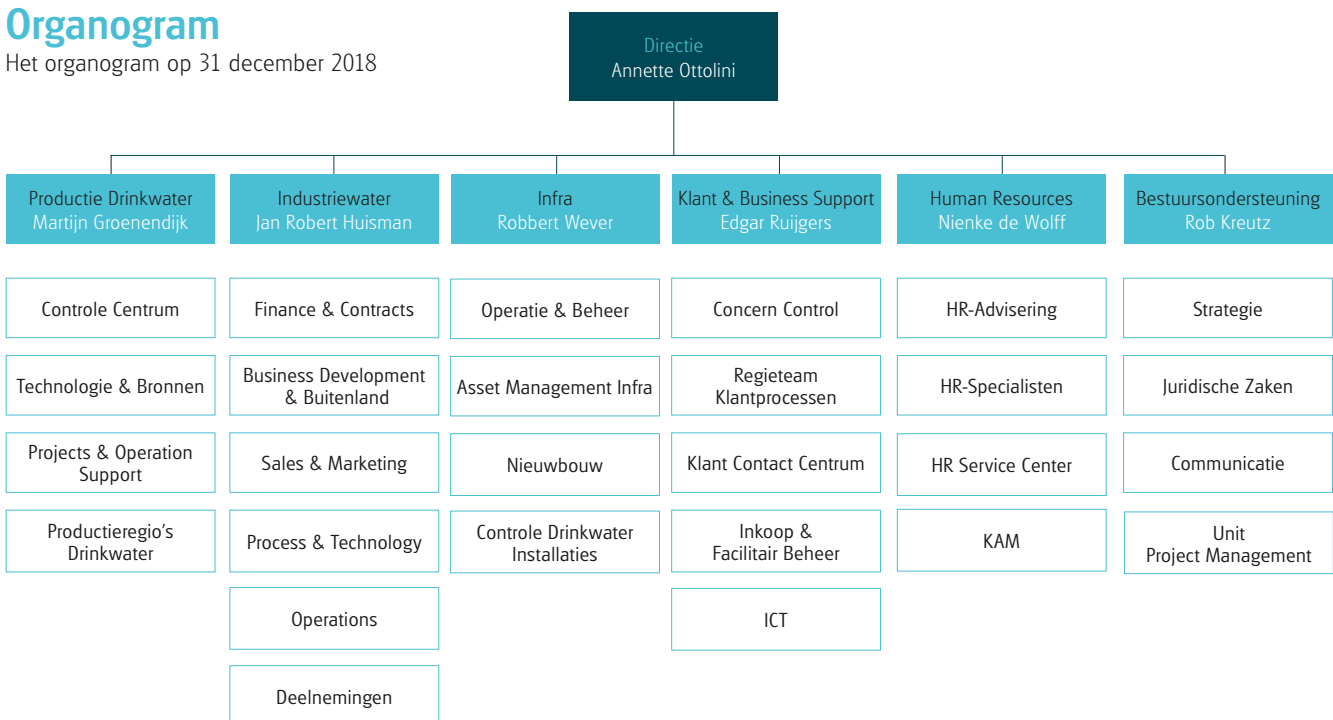
Dit betekent dat we intensiever werken aan een betere dienstverlening aan de klant ('vanuit de klant') en aan het digitaliseren van onze processen. We gaan versneld de biostabiliteit van ons drinkwater verbeteren. We volgen de trends actief en structureel en beoordelen de mogelijke betekenis hiervan voor ons als organisatie. We blijven inzetten op gecontroleerde groei van onze industriewateractiviteiten waarbij circulariteit het nieuwe denkkader vormt. Onze inspanningen op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en omgevingsmanagement zetten we door, waarbij we ons extra inspannen voor onze ambitie om in 2025 energie- en klimaatneutraal te zijn.

Kernwaarden

Bij het bereiken van onze missie en visie staan de volgende kernwaarden centraal: **deskundig, dienstverlenend, verbindend, ondernemend, doelmatig.**

Organogram

Het organogram op 31 december 2018

Interne risicobeheersing- en controlesystemen

Door het bewust zijn van risico's in de bedrijfsvoering kan Evides Waterbedrijf mitigerende maatregelen nemen om te voorkomen dat deze risico's optreden. Mochten risico's zich toch voordoen dan heeft Evides Waterbedrijf maatregelen genomen om de impact te beperken. Op deze manier worden de negatieve gevolgen voor bedrijfsvoering en bedrijfskosten zo veel als mogelijk geminimaliseerd.

Het reduceren en beheersen van risico's staat, gezien het maatschappelijk belang van het waterbedrijf, hoog op de agenda bij Evides Waterbedrijf. Ook in 2018 heeft Evides verder geïnvesteerd in haar interne risicobeheersing- en controlesystemen. Zo is er veel aandacht uitgegaan naar de online dienstverlening aan onze klanten en zijn het compliance managementsysteem en de informatiebeveiliging in 2018 verder versterkt.

Aan de bedrijfsactiviteiten van Evides zijn risico's verbonden. De Directie is verantwoordelijk voor de inrichting en effectieve werking van het interne risicobeheersing- en controlesysteem van Evides. Dit systeem is erop gericht:

- om steeds tijdig op de hoogte te zijn van de mate waarin Evides haar strategische, operationele en financiële doelstellingen bereikt;
- een betrouwbare financiële verslaggeving te waarborgen; en
- te handelen in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving.

Risicovrij ondernemen is niet mogelijk, maar Evides werkt aan een zo compleet mogelijk inzicht in de potentiële risico's om op basis daarvan gedegen keuzes te maken voor de continuïteit van de waterlevering en organisatie.

Systeem van interne risicobeheersing en controle

Met behulp van systemen van interne risicobeheersing en controle streeft Evides ernaar de kans op fouten, het nemen van verkeerde beslissingen en de confrontatie met onvoorziene omstandigheden zo veel mogelijk te beperken. Volledigheid valt hierbij echter niet te garanderen. Het is mogelijk dat Evides bloot komt te staan aan risico's die zich snel hebben ontwikkeld of die anders zijn beoordeeld. Evides richt zich in haar risicobeheersing op preventie door aanvullende maatregelen te nemen om te voorkomen dat risico's zich voordoen. Mochten risico's zich toch voordoen dan heeft Evides maatregelen genomen om de impact te beperken. Geen enkel systeem van interne risicobeheersing en controle kan absolute zekerheid bieden tegen het niet realiseren van ondernemingsdoelstellingen. Het kan tevens niet alle onjuistheden, verlies, fraude en overtreding van wetten en regels geheel voorkomen.

Evides is een organisatie waarin het sturen en elkaar aanspreken op verantwoordelijkheden en korte lijnen centraal staan. Dit vormt dan ook mede het hart van het risicobeheersing- en controlesysteem voor alle bedrijfsonderdelen. Belangrijke instrumenten in het

kader van de interne risicobeheersing en controle van Evides zijn:

• Risicomanagement

Dit betreft de identificatie en analyse van de risico's alsmede de uitvoering en bewaking van de beheersingsmaatregelen die deze risico's verminderen. De Directie en het managementteam (MT) zijn eindverantwoordelijk voor het risicomanagement-proces binnen Evides. De lijnmanagers zijn verantwoordelijk voor het beheersen van de risico's. Voor de risicobeheersing bij de uitvoering van projecten is een project-risicomanagement-systeem operationeel.

• Planning & controlcyclus

Evides werkt met een jaarlijkse meerjaren- en jaarbudgettering, halfjaarbericht, kwartaalrapportages (inclusief jaarprognoses en risicomanagement) en maandelijkse financiële en operationele managementrapportages. Daarnaast stelt Evides per kwartaal een treasuryrapportage op ten behoeve van de Directie en de Raad van Commissarissen (RvC). Er is een gestructureerd financieel maand- en jaarafsluitingsproces operationeel.

• Waterkwaliteit en leveringszekerheid

Belangrijke elementen hierbij zijn kwaliteitssystemen voor de waterlevering, systemen voor de leveringszekerheid en veiligheid. Het drinkwatersysteem is opgebouwd volgens de leveringszekerheidsrichtlijnen, zoals in de Drinkwaterwet zijn vastgelegd. Deze richtlijnen zorgen ervoor dat zowel in reguliere situaties als bij verstoringen de drinkwatervoorziening in stand blijft dan wel binnen de voorgeschreven termijnen hersteld is. Het asset managementproces borgt de balans tussen onderhoud & beheer en vervangingsinvesteringen voor een toekomstbestendige watervoorziening. Het Leveringsplan is het overkoepelende document waarin de verschillende plannen met elkaar zijn verbonden, zoals Capaciteitsplan, Nooddrinkwaterplan, Verstoringrisicoanalyse en de Leveringszekerheidsanalyses.

• Beveiliging en crisisbeheersing

Ondersteunend aan de maatregelen die de fysieke waterlevering borgen bevat het Leveringsplan naast de eerdere genoemde onderwerpen ook deelplannen met maatregelen zoals Crisisorganisatieplan, Crisiscommunicatieplan en Beveiligingsplan. Daarnaast heeft Evides maatregelen getroffen, zoals crisisorganisatie, -procedure, -trainingen, -trainingsevaluaties en personeelsselectiebeleid (onder andere verklaringen omtrent gedrag).

• Overig

Dit betreft het integriteitsbeleid, een gedragscode en de huisregels, een klokkenluidersregeling, een treasurystatuut, een tax-control framework en een fraude framework.

Om de beoogde werking van de controlemechanismen te toetsen, worden regelmatig interne controles uitgevoerd op essentiële onderdelen hiervan. De Directie rapporteert en legt verantwoording af over de opzet en de effectieve werking van het interne risicobeheersing- en controlesysteem aan de auditcommissie en de RvC.

Op basis van de door haar uitgevoerde evaluatie is de Directie van

Evides van oordeel dat het risicobeheersing- en controlesysteem ten aanzien van de financiële verslagleggingsrisico's gedurende 2018 naar behoren heeft gefunctioneerd en een redelijke mate van zekerheid verschaft dat de jaarrekening 2018 geen materiële onjuistheden bevat. De Directie van Evides blijft zich ook in 2019 inzetten voor een verdere versterking en professionalisering van haar interne risicobeheersing- en controlesysteem, waarbij tevens aandacht voor mogelijke efficiencyverbeteringen in deze processen zal worden gecontinueerd.

Ondernemingsrisico's

Risico's nemen is onlosmakelijk verbonden met ondernemen en het uitvoering geven aan de strategie. De mate waarin risico's verantwoord worden geacht, houdt nauw verband met de aard en omvang van het specifieke risico. Ons risicobeheersingssysteem stelt ons in staat om ondernemingsrisico's beheerst te nemen, actief te volgen en daar waar nodig passend actie te nemen. In 2018 is voortgang geboekt op het terugdringen van de belangrijkste ondernemingsrisico's, die hieronder verder worden toegelicht.

Bedrijfsbrede risico's

Operationele risico's

Kwaliteit assetdata onvoldoende accuraat

Om drinkwater en industriewater van de juiste kwaliteit en met het juiste serviceniveau te kunnen leveren maakt Evides gebruik van een groot aantal waterzuiveringsstations en meer dan 14.000 kilometer leidingnet. Het onderhouden van deze assets is een van de kerntaken van de organisatie en vormt een van de grootste kostenposten. Het is dan ook van belang dat beslissingen over het onderhoud aan deze assets plaatsvinden op basis van betrouwbare data die worden ontsloten via betrouwbare en eenduidige processen. Een onvoldoende kwaliteit van de assetdata kan directe financiële schade tot gevolg hebben.

Beheersmaatregelen

In 2018 zijn in verschillende uitvoeringsprogramma's belangrijke stappen gezet om de kwaliteit van assetdata te verbeteren. Het eigenaarschap van steeds meer datadomeinen wordt erkend en beleefd. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het verbeteren van de kwaliteit. Daarnaast worden steeds meer activiteiten opgestart om de datakwaliteit te verbeteren. Dit betreft zowel technische activiteiten, zoals het aanschaffen en implementeren van een datakwaliteitstool, als activiteiten gericht op gedragsverandering, zoals het ontwikkelen van een e-learning ten behoeve van het verhogen van data-awareness.

Risico van toenemende cyberdreiging

De aandacht voor ICT-beveiliging is groot, zeker gezien de toenemende dreiging van cyberaanvallen. De overheid heeft de drinkwatersector tot Top-vitaal bestempeld, waarmee het belang van informatiebeveiliging wordt onderstreept. Een onvoldoende bescherming tegen cyberaanvallen kan met name tot grote financiële schade leiden. Daarnaast is er het risico dat persoonsgegevens op straat komen te liggen, wat kan leiden tot een afnemend vertrouwen in Evides vanuit klanten, partners en medewerkers.

Beheersmaatregelen

In 2018 is veel vooruitgang geboekt op het gebied van cyberveiligheid. Met behulp van een roadmap is invulling gegeven aan het uitvoeringsprogramma cybersecurity. Hierbij zijn een vijftal deelprojecten geformuleerd die zich met name richten op het identificeren van zwakke plekken in de cybersecurity en het implementeren van software die beter bestand is tegen cyberaanvallen. In de tweede helft van 2018 is gefocust op het verhogen van de cybersecurity-awareness onder Evides-medewerkers en is een assessment uitgevoerd door Deloitte Risk Advisory waarin de volwassenheid van de organisatie op dit onderwerp is onderzocht. Naast bekende verbeterpunten hebben deze activiteiten ook nieuwe verbeterpunten aan het licht gebracht die in 2019 verder zullen worden aangepakt.

Financiële risico's

Financieringsrisico

Gezien de aard van de activiteiten is Evides in grote mate afhankelijk van financiering. Zowel de economische ontwikkelingen als nieuwe wet- en regelgeving kunnen van invloed zijn op de beschikbaarheid en de kosten van de financiering.

Beheersmaatregelen

De treasurer van Evides verzorgt het kredietrisicobeheer. Deze stelt een treasuryjaarplan voor aan de treasurycommissie. De Directie en de RvC bekrachtigen dit plan. In het treasuryjaarplan voor 2018 is in het bijzonder aandacht besteed aan beleid en maatregelen ter vermindering van beschikbaarheidsrisico's. Gestuurd wordt op een verdere diversificatie van de leningportefeuille, onder andere door het aangaan van nieuwe (bank)relaties en het beter spreiden van de leningportefeuille over bestaande (bank)relaties.

De treasurer rapporteert elk kwartaal aan de treasurycommissie, Directie en auditcommissie over de voortgang van het treasurybeleid. Vanwege het belang van de leveringszekerheid ligt de nadruk van dit beleid primair op de beschikbaarheid van krediet. Voor de toelichting op de overige financiële risico's wordt verwezen naar de paragraaf **financiële risico's** in de toelichting op de geconsolideerde balans.

Fraude- en integriteitsrisico

Onze stakeholders verwachten dat Evides integer is. Evides streeft er dan ook naar om dit risico zoveel mogelijk te reduceren. Fraude kan echter in iedere organisatie voorkomen en is vaak gebaseerd op een samenloop van omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat waarden van de onderneming onrechtmatig worden onttrokken en/of misleiding ten aanzien van de verslaglegging plaatsvindt.

Beheersmaatregelen

Om medewerkers te ondersteunen in het integer handelen en het maken van de juiste keuzes, beschikt Evides over een gedragscode integriteit. Hiermee wil Evides het besef van integer handelen bij de medewerkers verder vergroten. De gedragscode vat de reeds bestaande regelingen, richtlijnen en instructies samen en geeft richting aan integer handelen, uitgaand van gezond verstand. Regelmatig worden audits uitgevoerd en, voor zover van toepassing, worden beheersmaatregelen verder aangescherpt. Nieuwe medewerkers dienen voor indiensttreding een verklaring omtrent gedrag (VOG) te overhandigen.

Financiële verslaggeving risico's

Risico ten aanzien van de onafhankelijkheid van de externe accountant

De externe accountant rapporteert de bevindingen in de jaarlijkse managementletter en het accountantsverslag aan de Directie, auditcommissie en RvC. Evides rapporteert periodiek over de opvolging van de aanbevelingen van de externe accountant aan de auditcommissie. Veelal is de relatie tussen accountant en onderneming langdurig van aard waarbij het risico bestaat dat de accountant te nauw betrokken wordt bij de onderneming en daarmee mogelijk zijn onafhankelijkheid die nodig is voor een goede uitvoering van zijn controlerende en adviserende taak deels verliest.

Beheersmaatregelen

Om onafhankelijkheid van de externe accountant te borgen heeft Evides ervoor gekozen om een 7-jaars termijn voor kantoorruimte toe te passen. Na wijziging van accountantskantoor zal de voormalige accountantsorganisatie voor twee aaneengesloten boekjaren geen wettelijke controles uitvoeren bij Evides. Deloitte Accountants is met ingang van het boekjaar 2015 benoemd als externe accountant. Op basis van een evaluatie van de jaarrekeningcontrole 2017 is de opdracht gecontinueerd.

Wet- en regelgeving risico's

Risico van non-compliance wetgeving

Evides wordt als waterbedrijf geconfronteerd met een veelheid aan wet- en regelgeving. Mede gelet op haar maatschappelijke verantwoordelijkheid hecht Evides er groot belang aan om alle relevante wet- en regelgeving aantoonbaar na te leven met bijzondere aandacht voor de verplichtingen die voortvloeien uit de Drinkwaterwet. Dit vraagt om borging van de betreffende wet- en regelgeving binnen Evides.

Beheersmaatregelen

Het compliance managementsysteem is ingebed in de algemene kwaliteitszorgsystematiek binnen Evides. Zo is compliance opgenomen in de beleidsverklaring van het kwaliteitszorg managementsysteem. Tevens is compliance toegevoegd aan de visie van Evides en maakt het onderdeel uit van de gedragscode integriteit. De rol van Compliance Officer is formeel in het MT belegd. In 2017 is gestart met Compliance Management Programma's (CMP's) voor wetten zoals Mededingingswet, Aanbestedingsrecht, Drinkwaterwet en AVG. Binnen deze programma's zal naleving ge-audit worden en zullen de bevindingen worden uitgewerkt in een verbeterplan. De voortgang van de CMP's wordt bewaakt door de Stuurgroep Compliance waarin twee MT-leden participeren.

Drinkwater risico's

Operationele risico's

Kwaliteit klantdata onvoldoende accuraat

Zekerstellen dat klantdata op een voldoende kwaliteitsniveau zijn, is noodzakelijk om de klantprocessen voor zowel zakelijke als particuliere klanten op een juiste en adequate wijze uit te voeren. De klantdata op niveau houden is en blijft een uitdaging, met name waar het de persoonlijke informatie betreft zoals contactgegevens,

bankrekeningnummers en toestemming voor digitale communicatie. Niet beschikbare of onbetrouwbare klantdata hebben direct financiële gevolgen. Met name de contactinformatie en de daarbij horende toestemming tot digitale communicatie en betaling is van invloed op de kosten.

Beheersmaatregelen

In 2018 zijn verschillende maatregelen genomen om dit risico terug te dringen. Allereerst heeft het uitvoeringsprogramma datamanagement gezorgd voor verbeteringen waaronder een betere belegging van eigenaarschap, een betere beschrijving en vindbaarheid van klantdata en het periodiek meten en verbeteren van de datakwaliteit. Dankzij de implementatie van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) per 25 mei 2018, en het compliance programma dat hieraan ten grondslag ligt, is het bewustzijn omtrent (kwaliteit van) persoonsgegevens vergroot. Zowel voor kleinverbruikers als grootzakelijke klanten wordt ingezet op kanaalsturing inclusief digitale communicatie. Hierdoor wordt de foutkans verminderd. De 'digital share' ligt inmiddels op een niveau van 50-60%. Daarnaast is het valideren van de juistheid van klantgegevens onderdeel geworden van het reguliere proces bij telefonisch klantcontact. Deze en andere maatregelen hebben ervoor gezorgd dat dit ondernemingsrisico niet langer als een prioritair risico wordt aangemerkt. Desalniettemin worden in 2019 verdere activiteiten opgestart om de kwaliteit van klantdata en de volwassenheid van datamanagement in zijn algemeenheid verder te verhogen.

Wet- en regelgeving risico's

Risico ten aanzien van naleving regulering van drinkwatertarieven

De Drinkwaterwet voorziet, ter bescherming van de gebonden consument, in het toezicht op een transparante tariefopbouw alsmede een verantwoording ten aanzien van het met de wettelijke activiteiten gerealiseerde rendement ten opzichte van het wettelijk maximaal toegestane rendement.

Beheersmaatregelen

Naar aanleiding van afstemming met ILT en ACM zijn gedurende 2017 en 2018 diverse initiatieven opgepakt om te kunnen voorzien in een verbeterd inzicht in de opbouw en allocatie van kosten aan de tarieven. Voorgaande heeft onder andere geleid tot diverse verbeteringen in de rapportage tariefopbouw 2018 en de toelichting daarop. De rapportage tariefopbouw 2018 is conform de wettelijke regeling eind 2017 gerapporteerd aan ILT en is door ILT en ACM in de loop van 2018 getoetst en positief beoordeeld.

Industriewater risico's

Financiële risico's

Kredietrisico

In tegenstelling tot de drinkwateractiviteiten zijn de industriewateractiviteiten niet gereguleerd en bestaat niet de zekerheid dat alle (begrote) bedrijfskosten in de tarieven tot uitdrukking kunnen worden gebracht. Dit betreft in het bijzonder kosten die kunnen voortvloeien uit wanbetaling.

Beheersmaatregelen

Voorafgaand aan het aangaan van industriewatercontracten en vervolgens tenminste jaarlijks wordt de kredietwaardigheid van de wederpartijen beoordeeld. Hierbij maakt Evides onder andere gebruik van kredietrisicorapporten van derde partijen.

Voorts ligt het juridisch eigendom van de installaties gedurende de contractperiode in beginsel bij Evides.

Wet- en regelgeving risico's

Vennootschapsbelastingrisico

De wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheids-ondernemingen beoogt de vennootschapsbelasting (Vpb) zodanig aan te passen dat overheids-ondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheids-ondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van Vpb worden onderworpen als die private ondernemingen. De aanpassingen strekken ertoe een gelijk speelveld te creëren tussen partijen. Tot 2016 was Evides in Nederland in beginsel vrijgesteld van Vpb. Met ingang van 2016 is het gehele in Nederland behaalde resultaat Vpb-plichtig maar zal er vrijstelling verkregen kunnen worden voor zover er sprake is van de uitvoering van een wettelijke taak.

Beheersmaatregelen

Evides is nog in overleg met de Belastingdienst om tot nadere afspraken te komen omtrent de uitwerking en toepassing van de belastingplicht. Dit betreft onder andere afspraken omtrent de fiscale openingsbalans, toepasbaarheid van vrijstellingen en interne verrekenprijzen. Aangezien dit overleg nog niet is afgerond, is de fiscale positie aan onzekerheid onderhevig. Om een getrouwe weergave van de Vpb-positie in de jaarrekening te borgen, hebben wij extern fiscaal juridisch advies ingewonnen.

Corporate Governance

Evides Waterbedrijf heeft een corporate governance structuur die aansluit bij haar visie, strategie en doelstellingen, en die gericht is op een duurzame watervoorziening, ook voor de toekomst. Dit is verankerd in onze cultuur en de strategie en pijlers sluiten daarbij aan.

Evides Waterbedrijf is een naamloze vennootschap die voor 50% eigendom is van B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (de gemeenten in Zuid-Holland Zuid) en voor 50% van PZEM (PZEM is eigendom van de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant, 13 Zeeuwse gemeenten, 2 Brabantse gemeenten en 1 Zuid-Hollandse gemeente).

Evides Waterbedrijf volgt als publieke onderneming met een belangrijke maatschappelijke taak op vrijwillige basis de uitgangspunten en 'best practices' van de Nederlandse Corporate Governance Code. Evides beoogt hiermee naar binnen en naar buiten duidelijkheid en openheid te geven over haar governance en wijze van bedrijfsvoering. De uitgangspunten en 'best practises' uit de Code zijn geïmplementeerd in de governance documenten, bedrijfsregelingen en werkwijzen van Evides.

Het bestuur van Evides bestaat uit een directeur, die belast is met en verantwoordelijk is voor het bestuur van de onderneming. Hierover wordt verantwoording afgelegd aan de RvC en de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Het bestuur werkt samen met een MT dat functioneert als executive committee in de zin van de Code. Het MT bestaat uit de eerstelijnsmanagers, niet zijnde statutaire bestuurders, van de zes bedrijfsonderdelen van de Vennootschap, die aan de besluitvorming van Evides bijdragen vanuit een integrale visie in een cultuur van openheid en transparantie. Deze werkwijze draagt bij aan een effectief en efficiënt ondernemingsbestuur van Evides en haar dochtermaatschappijen, met draagvlak en snelheid en bevordert een goede informatieverschaffing. Meerdere keren per jaar zijn er contactmomenten tussen de MT-leden en de RvC.

De RvC bestaat sinds de statutenwijziging van 1 december 2018 uit vijf onafhankelijke leden. Tot die tijd bestond de RvC uit zeven leden, waarvan vier benoemd op voordracht van de aandeelhouders. Er fungeert een auditcommissie, een remuneratiecommissie en een (ad hoc) selectie- en benoemingscommissie.

Ingevolge de Drinkwaterwet past Evides het gemitigeerd structuurregime toe. Een aantal belangrijke besluiten is ingevolge de wet voorbehouden aan de goedkeuring van de aandeelhouders, zoals het drinkwatertarief en de winstbestemming. Ook de benoeming, het ontslag en het bezoldigingsbeleid van de Directie is voorbehouden aan de AvA. De RvC regelt de concrete bezoldiging en arbeidsvoorwaarden.

Evides legt verantwoording af op basis van de Code Van Manen (de 'Code'). Op basis van een impactanalyse (2017) zijn wijzigingen en herziening van de corporate reglementen doorgevoerd en in 2018 definitief vastgesteld. Evides wijkt af van de Code op de volgende punten, volgens het principe 'pas toe of leg uit':

- De regels die expliciet geschreven zijn voor beursgenoteerde ondernemingen worden niet toegepast;
- De Directie van Evides Waterbedrijf is benoemd voor onbepaalde tijd;
- Evides heeft in verband met de omvang van de onderneming geen interne auditor aangesteld. De auditcommissie heeft hiermee ingestemd;
- De website van Evides fungeert niet als communicatiemiddel met haar aandeelhouders, omdat er sprake is van een rechtstreekse aandeelhoudersrelatie en -informatievoorziening;
- Voor de bezoldiging wordt de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) gevolgd.

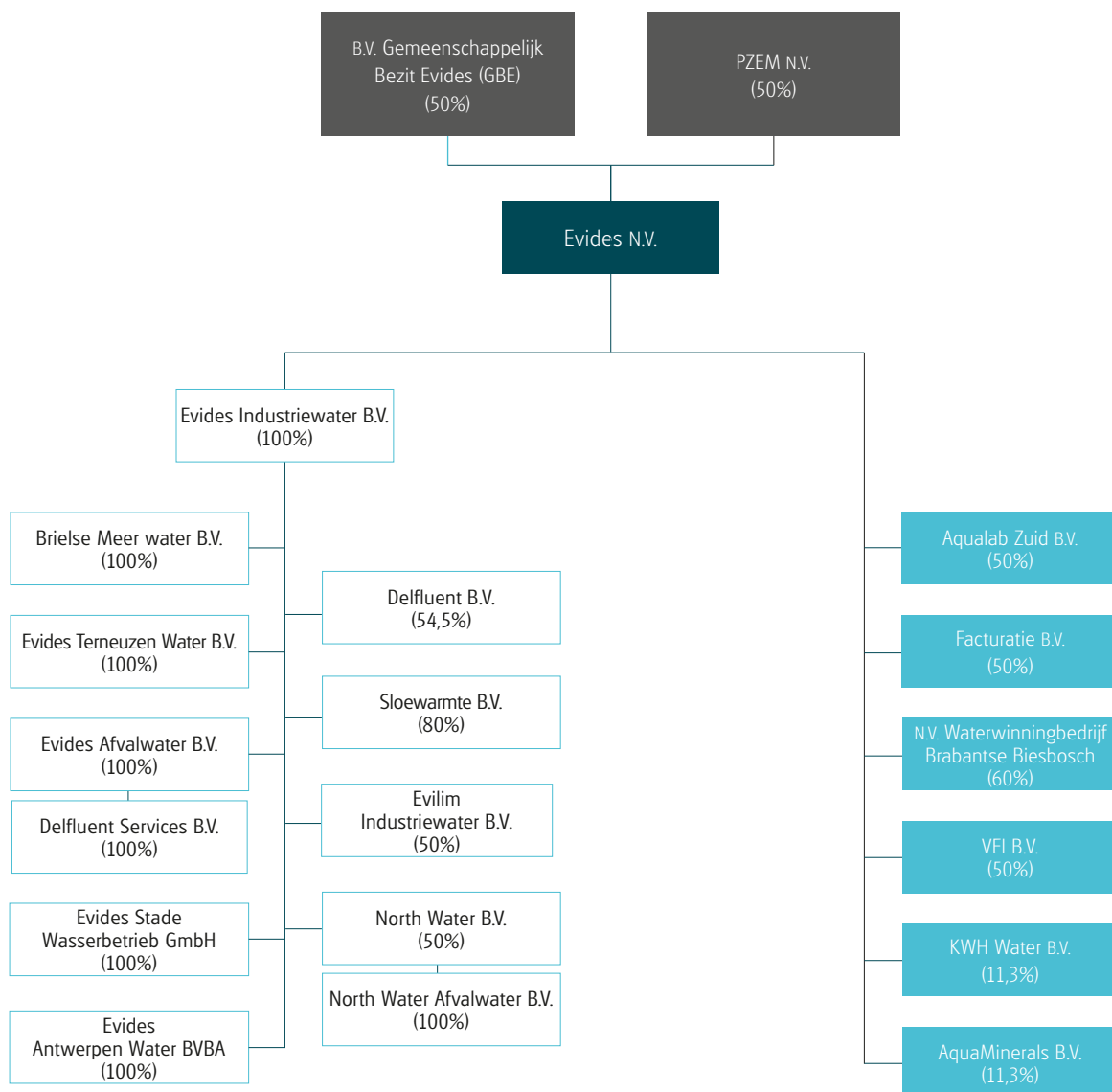
Deelnemingen

Evides N.V. is het drinkwaterbedrijf binnen de groep van vennootschappen en als zodanig is aan haar het wettelijke distributiegebied toegewezen. Zij staat aan het hoofd van de groep van Evides Waterbedrijf. De groep heeft diverse vestigingen in Nederland; het hoofdkantoor staat in Rotterdam.

Evides N.V. voert (samen met diverse dochtermaatschappijen en deelnemingen) de activiteiten uit die te maken hebben met winning, productie en levering van drinkwater.

Evides Industrierwater B.V. – een 100% dochtermaatschappij van Evides N.V. – richt zich (samen met haar deelnemingen en dochtermaatschappijen) op de winning, productie en levering van industrierwater en de zuivering van afvalwater.

In het onderstaande structuurschema is de groep van vennootschappen van Evides Waterbedrijf per 31 december 2018 in beeld gebracht. Een toelichting op de deelnemingen vindt u op de volgende pagina's:

Deelnemingen Evides N.V.

Evides N.V. houdt – naast haar 100% belang in Evides Industriewater B.V. – een rechtstreeks aandelenbelang in de volgende deelnemingen:

Facturatie B.V.

Met collega-drinkwaterbedrijf Vitens N.V. neemt Evides N.V. op 50/50-basis deel aan een joint venture die zich richt op het factureren en incasseren van watergelden bij huishoudelijke en kleinzakelijke waterklanten. Deze deelneming is te beschouwen als een cost center en kent geen winstoogmerk.

KWH Water B.V.

Via KWH Water B.V. heeft Evides N.V. toegang tot onderzoeken en ontwikkelingen op het gebied van drinkwater en ander water, die voornamelijk in Vewin-verband worden opgedragen. Vewin is de Vereniging van Waterbedrijven in Nederland. Evides N.V. houdt 11,3% van de aandelen in KWH Water B.V..

AquaMinerals B.V.

AquaMinerals B.V. is opgericht door de Nederlandse drinkwaterbedrijven om gezamenlijk reststoffen her te bestemmen. Evides N.V. houdt een belang van 11,3%. Inmiddels kunnen ook waterschappen en buitenlandse drinkwaterbedrijven toetreden in verband met de herbestemming van hun reststoffen.

N.V. Waterwinningbedrijf Brabantse Biesbosch (WBB)

WBB is eigenaar van de spaarbekkens waarin voorzuivering van Maaswater plaatsvindt, waarna het wordt getransporteerd naar de zuiveringsinstallaties van Evides N.V. Dit water vormt de belangrijkste bron voor drink- en industriewater in het leveringsgebied van Evides Waterbedrijf. Evides N.V. is veruit de grootste afnemer (97%) en verzorgt de exploitatie van WBB op basis van een langjarig contract. WBB is voor 60% in handen van Evides N.V. en voor 40% van Brabant Water N.V. Deze deelneming is te beschouwen als een cost center en kent geen winstoogmerk.

Aqualab Zuid B.V.

Aqualab Zuid B.V. is een geaccrediteerd laboratorium dat wateranalyses uitvoert ten behoeve van haar aandeelhouders en externe klanten. Aqualab Zuid B.V. is voor 50% in handen van Evides N.V., voor 32,5% van Brabant Water N.V. en voor 17,5% van N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg.

VEI B.V.

Evides neemt op 50/50-basis met Vitens N.V. deel aan deze joint venture. VEI B.V. richt zich op de verwerving en uitvoering van internationale projecten ten behoeve van de overdracht van kennis en kunde van drinkwaterprocessen. Op deze manier levert Evides Waterbedrijf een bijdrage aan de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. Deze deelneming is te beschouwen als een cost center en kent geen winstoogmerk.

Deelnemingen Evides Industriewater B.V.

Evides Industriewater B.V. is aandeelhouder van:

Evides Afvalwater B.V.

Evides Afvalwater B.V. zuivert het afvalwater van klanten die zijn aangesloten bij de AWZI Sloe en AWZI Schiphol. Evides Industriewater B.V. is 100% eigenaar van deze onderneming.

Delfluent Services B.V. (DSBV)

De exploitatiemaatschappij DSBV beheert de AWZI's Houtrust en Harnaschpolder en heeft in dit kader van Delfluent B.V. een onderhoudscontract verkregen met een looptijd van 30 jaar (tot 2033). Evides Afvalwater B.V. is 100% eigenaar van deze deelneming.

Delfluent B.V. (DBV)

Het consortium DBV heeft van het Hoogheemraadschap van Delfland het DBFO-contract (ontwerpen, bouwen, financieren en exploiteren) verworven voor de bouw van de AWZI Harnaschpolder, het aanpassen van de bestaande AWZI Houtrust en het exploiteren van beide AWZI's met bijbehorende transportstelsels voor een periode van 30 jaar (tot 2033). De aandelen in DBV worden gehouden door Evides Industriewater B.V. (54,5%), DIF Infrastructure II B.V. (35,5%), en Strukton Finance B.V. (10%).

Brielse Meer water B.V.

Het water uit het Brielse Meer dat via Brielse Meer water B.V. beschikbaar komt, vormt een belangrijke bron voor de industriewatervoorziening in het Rotterdamse havengebied. Evides Industriewater B.V. is 100% eigenaar van deze vennootschap.

Evides Terneuzen Water B.V.

Via lokale installaties levert Evides Terneuzen Water B.V. industrie-water aan afnemers in Terneuzen. Evides Industriewater B.V. is 100% eigenaar van deze onderneming.

North Water B.V.

Evides werkt samen met N.V. Waterbedrijf Groningen in de joint venture North Water B.V. Doel is het bundelen van de krachten voor het verwerven en exploiteren van projecten en activiteiten op de markt van industrieel water en afvalwater in de noordelijke provincies. Evides participeert voor 50% in North Water B.V.

North Water B.V. heeft een 100% dochtervennootschap: North Water Afvalwater B.V. Dit bedrijf richt zich specifiek op het realiseren en exploiteren van afvalwaterzuiveringsinstallaties in de noordelijke provincies.

Evilim Industriewater B.V.

Evides heeft samen met de N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg de joint venture Evilim Industriewater B.V. opgericht. Doel is het bundelen van de krachten voor het verwerven en exploiteren van projecten op de markt van proces- en afvalwater in het zuiden van Nederland. Evides participeert voor 50% in Evilim Industriewater B.V.

Sloewarmte B.V.

Evides Industriewater B.V. heeft in 2014 samen met Zeeland Seaports Beheer B.V. en Martens Havenontvangstinstallatie Vlissingen B.V. de joint venture Sloewarmte B.V. opgericht met als doel het gezamenlijk ontwikkelen van een duurzame restwarmte-

koppeling rond Vlissingen. Evides Industriewater B.V. heeft een 80% meerderheidsbelang in Sloewarmte B.V. Zeeland Seaports Beheer B.V. en Martens Havenontvangstinstallatie Vlissingen B.V. participeren ieder voor 10%.

Overige dochterondernemingen

Ten behoeve van de buitenlandse industriewaterprojecten beschikt Evides over de volgende 100% dochterondernemingen: Evides Stade Wasserbetrieb GmbH en Evides Antwerpen Water BVBA.

Minderheidsdeelnemingen

Van de hiervoor beschreven deelnemingen vormen de volgende deelnemingen geen onderdeel van de geconsolideerde jaarrekening van Evides N.V.. Deze deelnemingen zijn opgenomen onder de post financiële vaste activa (bedragen in € miljoenen):

Vennootschap	Deelnemingspercentage	Waarderingsgrondslag	Waarde per 2018	Waarde per 2017
Delfluent B.V.	54,5%	Vermogensmutatiemethode	0,0	0,0
Evilim Industriewater B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	0,8	0,8
North Water B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	19,6	15,9
VEI B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	0,8	0,8
Facturatie B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	1,9	1,9
Aqualab Zuid B.V.	50,0%	Vermogensmutatiemethode	1,6	1,6
Sloewarmte B.V.	80,0%	Vermogensmutatiemethode	0,4	0,5
Aqua Minerals B.V.	11,3%	Verrijingsprijs	0,1	0,1
KWH Water B.V.	11,3%	Verrijingsprijs	1,4	1,4
Totaal			26,6	23,0

Hierna volgt een overzicht met kengetallen per 2018* van de minderheidsdeelnemingen (bedragen in € miljoenen):

* Op basis van concept jaarrekening 2018

Vennootschap	Omzet	Resultaat (na Vpb)	Activa	Solvabiliteit	fte's
Delfluent B.V. ¹	41,3	-1,9	210,0	-25%	0,0
Evilim Industriewater B.V.	1,3	-0,1	1,7	89%	1,5
North Water B.V.	9,5	0,7	46,6	91%	0,0
VEI B.V.	19,8	0,1	10,4	16%	9,8
Facturatie B.V.	22,6	0,0	8,1	47%	0,0
Aqualab Zuid B.V.	11,9	0,0	7,9	43%	92,0
Sloewarmte B.V.	0,1	0,0	0,7	80%	0,0
Aqua Minerals B.V.	8,0	0,1	2,4	40%	8,5
KWH Water B.V.	23,6	0,1	33,3	40%	158,0

¹ Op basis van de wijze waarop Delfluent B.V. financieel is gestructureerd wordt aan de aandeelhouders een zogenaamde 'cash flow sharing component' uitgekeerd over de aan Delfluent verstrekte achtergestelde lening. Deze uitkering komt ten laste van het resultaat en resulteert in een tijdelijk verlies en negatief eigen vermogen.

Financiële resultaten

Algemeen

Evides N.V. (Evides) maakt voor haar bedrijfsvoering onderscheid tussen drinkwateractiviteiten en industriewateractiviteiten. Het drinkwaterbedrijf levert drinkwater aan circa 2,5 miljoen gebonden consumenten en bedrijven. Daarnaast verzorgt het industriewaterbedrijf de industriewatervoorziening voor grote industriële klanten in Nederland, België en Duitsland en bezit en beheert zij verschillende industriële en communale afvalwaterzuiveringsinstallaties. Binnen Evides is er sprake van een onderlinge levering van diensten tussen

het drinkwaterbedrijf en het industriewaterbedrijf. Deze dienstverlening is vastgelegd in onderlinge overeenkomsten, waarin ook afspraken zijn gemaakt over de tarieven (Internal Transfer Price) waartegen onderling wordt afgerekend.

In ons streven naar transparantie in de prestaties van onze afzonderlijke bedrijven, zijn hierna de verkorte balans (voor winstverdeling) per eind 2018 en de verkorte winst- en verliesrekening over 2018 van het drinkwaterbedrijf (drinkwater) en het industriewaterbedrijf (industriewater) separaat gepresenteerd.

Verkorte balans per 31 december 2018

(in € miljoenen)	Drinkwater	Industriewater	Geconsolideerd
Activa			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	21,0	9,5	30,5
Materiële vaste activa	862,0	103,5	965,5
Financiële vaste activa*	159,0	98,8	104,7
Totaal vaste activa	1.042,0	211,8	1.100,7
Vlottende activa			
Voorraden en onderhanden projecten	2,4	1,8	4,2
Vorderingen en overlopende activa	24,5	26,1	50,6
Liquide middelen	6,2	7,9	14,1
Totaal vlottende activa	33,1	35,8	68,9
Totaal activa	1.075,1	247,6	1.169,6

(in € miljoenen)	Drinkwater	Industriewater	Geconsolideerd
Passiva			
Eigen vermogen*	510,0	149,1	510,0
Minderheidsbelang derden	6,1	0,0	6,1
Voorzieningen	2,6	1,3	3,9
Langlopende schulden*	487,0	4,4	487,4
Kortlopende schulden	149,5	12,7	162,2
Intercompany vorderingen en schulden	-80,1	80,1	0,0
Totaal passiva	1.075,1	247,6	1.169,6

* Bij de consolidatie valt de binnen drinkwater vermelde deelnemingswaarde van industriewater ad € 149,1 miljoen weg tegen het eigen vermogen. Dit geldt tevens voor een langlopende lening ad € 4,0 miljoen die door drinkwater is verstrekt aan industriewater. Daarnaast worden ook de onderlinge vorderingen en schulden ad € 80,1 miljoen tussen drinkwater en industriewater geëlimineerd.

De solvabiliteit op basis van de geconsolideerde balans bedraagt voor winstverdeling 43,6%. Na uitkering van het voorgestelde slotdividend 2018 ad € 17,7 miljoen bedraagt de solvabiliteit 42,1%, bij een doelsolvabiliteit van 38,5%. In 2017 hebben onze aandeelhouders ingestemd met een gefaseerde verhoging van onze doelsolvabiliteit naar 40% in 2021, waarmee een solide basis aanwezig is om ons toekomstig investeringsprogramma te financieren.

Verkorte winst- en verliesrekening over 2018

(in € miljoenen)	Drinkwater	Industriewater	Geconsolideerd
Bedrijfsopbrengsten*	235,0	107,9	327,9
Bedrijfslasten*	205,6	87,3	277,9
Bedrijfsresultaat	29,4	20,6	50,0
Financiële baten en lasten	-5,9	4,1	-1,8
Resultaat voor belastingen	23,5	24,7	48,2
Belastingen	-0,8	-5,8	-6,6
Resultaat deelnemingen	0,0	0,8	0,8
Nettoresultaat	22,7	19,7	42,4

* Bij de consolidatie vallen de interne bedrijfsopbrengsten met betrekking tot de interne leveringen tussen de drinkwater en industriewater ad € 15,0 miljoen weg tegen de inkoopwaarde van deze interne omzet, die is inbegrepen in de bedrijfslasten.

Regulering rendement uit drinkwateractiviteiten

Sinds 2012 is op basis van de Drinkwaterregulering een maximale vermogensvergoeding van kracht (WACC) voor de drinkwateractiviteiten. Het wettelijk kader bepaalt hiermee de maximale opslag voor vermogenskosten (rente en winst) die drinkwaterbedrijven mogen hanteren bij de vaststelling van de drinkwater-tarieven. Voor 2018 bedroeg de WACC 3,4%.

Het rendement van de wettelijke activiteiten wordt berekend door het vermogen en de resultaten van EIW en de overige niet-wettelijke drinkwateractiviteiten in mindering te brengen op het geconsolideerde vermogen en resultaat. Eventueel in eerdere jaren gerealiseerd overrendement dient hierbij gecompenseerd te worden. In 2018 is het door Evides behaalde rendement op de wettelijke drinkwateractiviteiten binnen het wettelijk maximum gebleven.

Resultaat 2018 ten opzichte van 2017

Het nettoresultaat over 2018 is met € 4,9 miljoen afgenomen ten opzichte van 2017. De ontwikkeling van het resultaat is als volgt:

(in € miljoenen)	2018	2017	Vershil
Bedrijfsopbrengsten	327,9	335,4	-7,5
Bedrijfslasten	277,9	279,1	-1,2
Bedrijfsresultaat	50,0	56,3	-6,3
Financiële baten en lasten	-1,8	-2,6	0,8
Resultaat voor belastingen	48,2	53,7	-5,5
Belastingen	-6,6	-7,2	0,6
Resultaat deelnemingen	0,8	0,8	0,0
Nettoresultaat	42,4	47,3	-4,9

Bedrijfsopbrengsten

De bedrijfsopbrengsten zijn in 2018 met € 7,5 miljoen gedaald ten opzichte van 2017. De daling is het gevolg van een schommeling in incidentele opbrengsten uit werken voor derden en overige bedrijfsopbrengsten. In 2017 zijn door het drinkwaterbedrijf werken voor derden met een incidentele opbrengstwaarde van € 14,5 miljoen gerealiseerd, tegenover € 1,0 miljoen in 2018 (effect - € 13,5 miljoen). Evides Industriewater heeft in 2018 een incidentele overige bedrijfsopbrengst gerealiseerd van € 2,9 miljoen (2017: € 0,0) die verband houdt met de waardering van de deelneming in North Water B.V. De netto-omzet uit drinkwateractiviteiten is daarentegen in 2018 toegenomen door een toename van het aantal gefactureerde aansluitingen (+ € 1,9 miljoen), een hogere afzet drinkwater vanwege de droge en warme zomer (+ € 1,6 miljoen) en een hogere uitwisseling van watervolumes met een collega-drinkwaterbedrijf (+ € 1,1 miljoen). Hier staat een daling van de netto-omzet uit industriewateractiviteiten tegenover als gevolg van een daling van contractuele onderhoudsverplichtingen (- € 1,8 miljoen) en het aflopen van een leveringscontract met een collega-drinkwaterbedrijf (- € 1,3 miljoen), welke effecten deels zijn gecompenseerd door een hogere afzet vanwege toegenomen bedrijfsactiviteiten bij industriële klanten in onze regio (+ € 1,2 miljoen).

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met € 1,2 miljoen gedaald. Hierbij hebben de onder de bedrijfsopbrengsten genoemde ontwikkeling ten aanzien van werken voor derden en contractuele onderhoudsverplichtingen een kosteneffect van - € 9,5 miljoen respectievelijk - € 1,2 miljoen. De onder de bedrijfsopbrengsten genoemde hogere uitwisseling van watervolumes met een collega-drinkwaterbedrijf heeft tot een toename van de kosten van grond- en hulpstoffen met € 1,0 miljoen geleid.

Gecorrigeerd voor voornoemde effecten, zijn de bedrijfslasten in 2018 ten opzichte van 2017 met € 8,5 miljoen toegenomen. De oplevering van de demiwaterfabriek Maasvlakte en nieuwe investeringen op het gebied van automatisering hebben geleid tot een toename van de afschrijvingskosten met € 2,4 miljoen. De ingebruikname van de demiwaterfabriek Maasvlakte heeft tevens geleid tot een stijging van de kosten van grond- en hulpstoffen met € 0,7 miljoen. Een aanvullende toename van grond- en hulpstoffen is het gevolg van een sterk gestegen inkoop-prijs van gebruikte chemicaliën (+ € 1,0 miljoen) en hogere kosten tijdens de droge en warme zomer (+ € 0,6 miljoen). In 2018 zijn de personeelskosten van eigen medewerkers met € 2,1 miljoen toegenomen als gevolg van met name indexatie van de en verhoging van pensioenpremies.

Andere kosten van uitbesteed werk en externe kosten zijn toegenomen als gevolg van intensivering van onze inspanningen met betrekking tot het meerjarig onderzoeksprogramma NOVIE (+ € 2,1 miljoen) en automatisering (+ € 1,1 miljoen). Ten aanzien van de analysekosten is echter ook sprake van een kostendaling als gevolg van incidenteel hoge analysekosten in 2017 (- € 1,0 miljoen).

Financiële baten en lasten

De daling van de financiële baten en lasten ten opzichte van 2017 bedraagt € 0,8 miljoen. Deze daling is voornamelijk het gevolg van een daling van de rentelasten door (her)financiering tegen lagere marktrentes.

Belastingen

Tot en met 2015 was Evides vrijgesteld van vennootschapsbelasting met uitzondering van haar groepsmaatschappij Delfluent Services B.V. Met ingang van 1 januari 2016 is de wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen van kracht geworden, als gevolg waarvan in beginsel het gehele in Nederland behaalde resultaat Vpb-plichtig is geworden. Vrijstelling kan worden verkregen voor resultaten verkregen met de uitoefening van een wettelijke taak, zoals de drinkwatervoorziening.

Evides is met de Belastingdienst in overleg over onder andere het maken van nadere afspraken over de fiscale openingsbalans, toepasbaarheid van vrijstellingen en het al dan niet moeten hanteren van winstopslagen op interne leveringen. Om een getrouwe weergave van de Vpb-positie in de jaarrekening te borgen, hebben wij extern fiscaal juridisch advies ingewonnen.

Sinds 2016 zijn op de balans zowel actieve als passieve belastinglatenties opgenomen, die verband houden met verschillen tussen de commerciële en fiscale waardering van activa en passiva. De belastinglast over 2018 is € 0,6 miljoen gedaald ten opzichte van 2017. Deze daling is voornamelijk het gevolg van een daling van het belastbaar resultaat van het industriewaterbedrijf.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat uit deelnemingen kan als volgt worden gespecificeerd:

(in € miljoenen)	2018	2017
Delfluent B.V.	0,0	0,0
North Water B.V.	0,8	0,5
Evilim Industriewater B.V.	0,0	0,0
VEI B.V.	0,0	0,1
Aqualab Zuid B.V.	0,0	0,2
Totaal	0,8	0,8

Investerings

De omvang van uitgaven in verband met investeringsprojecten, bedroeg in 2018 € 97,5 miljoen. Hiervan betrof € 7,5 miljoen uitgaven voor software, die zijn opgenomen onder de immateriële vaste activa. Ten aanzien van de materiële vaste activa zijn in 2018 projecten met een totale omvang van € 84,2 miljoen opgeleverd en bedroeg de waardetoename van de werken in uitvoering € 5,7 miljoen. In 2017 bedroegen de totale investeringsuitgaven € 92,1 miljoen.

Vermogensverhouding

Evides kent een gebonden klantenmarkt, met bijbehorende monopolie, en een concurrerende markt van industriële afnemers. De netto-omzet industriewater bedraagt € 102,1 miljoen oftewel 34% van de totale netto-omzet van Evides. Het risicoprofiel van de niet-drinkwateractiviteiten is hoger dan dat van de drinkwateractiviteiten. Het verschil in risicoprofiel is tot uitdrukking gebracht in de doelsolvabiliteit van het industriewater- en het drinkwaterbedrijf; deze zijn respectievelijk 50% en 35% na winstbestemming. Op basis van het omzetaandeel van beide activiteiten is de minimum (geconsolideerde) solvabiliteit van ENV bepaald op 38,5% na winstbestemming. In 2017 hebben onze aandeelhouders ingestemd met een gefaseerde aanpassing van de minimum (geconsolideerde) doelsolvabiliteit naar 40% in 2021.

Vreemd vermogen

Aanvullend op het eigen vermogen wordt voor de bedrijfsfinanciering geld via de kapitaal- en geldmarkt aangetrokken. De omvang van het vreemd vermogen voor winstdeling bedraagt per einde van het verslagjaar € 659,6 miljoen. Dat is 56% van het balanstotaal (2017: 56%). Het aandeel kort vreemd vermogen is € 162,2 miljoen, of 14% van het balanstotaal (2017: 14%). Inclusief de voorzieningen en het minderheidsbelang derden bedraagt het lang vreemd vermogen € 497,4 miljoen. De omvang van de voorzieningen is € 3,9 miljoen, ofwel 0,3% van het balanstotaal.

Op grond van het nettoresultaat van € 42,4 miljoen en de afschrijvingen van de vaste activa van in totaal € 76,9 miljoen komt de cashflow uit op € 119,3 miljoen. In 2018 is voor een totaalbedrag van € 85,0 miljoen aan nieuw lang vreemd vermogen aangetrokken en werd in totaal € 80,0 miljoen afgelost. Eind 2018 bedraagt het gemiddelde over de langlopende leningen verschuldigde rentepercentage 1,4% (in 2017: 1,5%).

Vooruitblik 2019

2019 is het derde jaar van de Strategische Koers 2017-2021. Er zijn al belangrijke resultaten geboekt binnen de zes strategische pijlers zoals ook blijkt uit dit jaarverslag. We hebben de Strategische Koers tegen de laatste ontwikkelingen om ons heen aangehouden en geconcludeerd dat we nog steeds een actuele koers hebben. Ook in 2019 gaan we daarom door op de ingeslagen weg met per pijler een aantal specifieke doelen:

Pijler 1: Realiseren uitstekende waterkwaliteiten

Een goede kwaliteit drink- en industriewater begint onveranderlijk met een schone bron. Bescherming van de bronnen blijft onze onverminderde aandacht houden met focus op het inrichten en uitvoeren van meetprogramma's waarbij we ook kijken naar nieuwe analysetechnieken om antropogene stoffen te kunnen monitoren. Samenwerking met waterketenpartners blijft belangrijk om goed zicht te krijgen op mogelijke verontreinigingen in het Maasstroomgebied waar onze belangrijkste bron voor kraanwater ligt.

Zuivering en distributie ontwikkelen we door onderzoek op pilotschaal naar het verbeteren van de biologische stabiliteit van het kraanwater. De effecten daarvan op verschillende biologische parameters gaan we meten in de uiteinden van het leidingnet. Verdere optimalisatie van het beheer van onze (leiding) assets, geconcretiseerd in het Asset Management Plan en het Lange Termijn Asset Plan, is al een vanzelfsprekendheid geworden en draagt bij aan degelijke en robuuste assets.

Een nieuw toekomstgericht zuiveringsconcept ontwikkelen we voor productielocatie Baanhoek waarin alle uitdagingen in het drinkwaterzuiveringsproces worden gecombineerd tot het ontwerp van een realistische en robuuste zuivering.

Pijler 2: Groeien industriewater

Om onze beoogde groei met industriewater te realiseren richten we ons op klanten in binnen- en buitenland, waarbij we ons nadrukkelijk manifesteren als langetermijnwaterpartner met oog voor circulariteit. De groei wordt op een zorgvuldige, gecontroleerde manier bereikt door Evides Industriewater (EIW) die daarmee een duurzame bijdrage levert aan het resultaat van Evides Waterbedrijf.

In 2019 start de realisatie van de Centrale Afvalwaterzuivering Botlek. Daarnaast zet EIW haar missie 'Water Without Waste' voort, waarmee zij zich richt op het verkleinen van de klimaatimpact van nieuwe industriewateractiviteiten.

Pijler 3: Waarmaken klantbeloften

We blijven onze klantgerichtheid versterken door onder andere, gericht onderzoek te doen naar hun behoeften en die te gebruiken voor verbeteringen in de processen. We optimaliseren continu de online gebruikerservaring waardoor we meer klanten het gemak van digitale dienstverlening kunnen bieden. Met uitgaande communicatie (service- en nieuwsbrieven, social media, chat, WhatsApp, e-mail etc.) worden klanten geleid naar het digitale kanaal.

We streven continu naar een hoge klanttevredenheid. Door het beproeven van innovaties en Artificial Intelligence toepassingen voor bijvoorbeeld het analyseren van foto's van meters houden we gelijke tred met de veranderende verwachtingen van klanten. Voortdurend analyseren we de resultaten van onze (digitale) dienstverlening en verbeteren we de klantprocessen om meer succes te hebben in de first time fix, reductie van het telefonisch contact en verbeteren van klantgemak.

Pijler 4: Digitaliseren primair proces

Onze processen gaan we steeds slimmer en handiger laten verlopen door de beschikbare data optimaal en beveiligd te benutten. Belangrijk aandachtspunt is cybersecurity die we verder versterken en borgen door het toepassen van diverse technische maatregelen in combinatie met het versterken van de bewustwording.

Data-uitwisseling met onze aannemers verbeteren we en breiden we uit in het Digitaal Samenwerking Platform. Het planningsproces voor de monteurs wordt geoptimaliseerd met een digitaal planningsproces. Bedrijfsbreed datamanagement wordt verbeterd door het implementeren van nieuwe tools en een heldere toedeling van rollen in het proces.

Pijler 5: Werken in de toekomst

Voor ons belangrijke competenties, zoals digitale vaardigheid, innovativiteit en omgevingsgerichtheid, blijven we verder ontwikkelen. We werken aan de verdere ontwikkeling van leiderschap door het uitvoeren van het nieuwe Management Development traject. Ons personeelsbestand blijft op sterkte, ondanks de druk op de arbeidsmarkt, doordat we een aantrekkelijke werkgever zijn met een totaalpakket aan arbeidsvoorwaarden en een aansprekend en effectief diversiteitsbeleid. Met de vernieuwde innovatieagenda gaan we ervaring opdoen met het Innovatielab 'nieuwe waterdiensten' en werken aan innovatie tools in het dagelijks werk.

Pijler 6: Verbinden met onze omgeving

We zijn flexibel en spelen tijdig in op veranderingen. Belangrijke trends en ontwikkelingen in de samenleving volgen we met een team van trendvolgers die hun kennis en inzichten actief delen binnen de organisatie. De voor ons relevante ontwikkelingen worden vertaald naar concrete acties of verdere onderzoeken.

We zoeken en onderhouden samenwerkingsverbanden met alle relevante (waterketen)partners binnen ons leveringsgebied. Binnen de samenwerkingsverbanden vragen we aandacht voor de drink- en industriewaterbelangen en identificeren we kansen en mogelijkheden om die verder te optimaliseren en te borgen. Samenwerking met netwerkbedrijven is mede gericht op het verbeteren van de kwaliteitsperceptie bij klanten door het minimaliseren van (over)last door werkzaamheden aan de leidingnetten.

We vervolgen ons programma 'Evides Energie Neutraal' om onze CO₂-uitstoot tot een minimum te beperken. Daarnaast stimuleren we duurzame productie bij onze leveranciers van leidingen en chemicaliën onder andere via de coalitie Blauwe netten, samen met andere Nederlandse drinkwaterbedrijven.

We nemen onze compliance governance en het compliance systeem op in ons kwaliteitszorgsysteem waarmee we verder borgen dat we compliant zijn. Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet brengen we actief de belangen van de watervoorziening over de Bühne.

Drinkwatertarieven

In 2019 veranderen de drinkwatertarieven. De tarieven die de klant betaalt, zijn direct gebaseerd op de vaste en variabele kosten die Evides maakt. Het vastrecht wordt € 70,02 per jaar voor een kleinverbruiker en de prijs voor 1.000 liter drinkwater komt op € 0,85 (bedragen exclusief BTW, Belasting op Leidingwater en eventuele precario). Deze nieuwe huishoudelijke tarieven gelden voor het gehele voorzieningsgebied van Evides Waterbedrijf. Afhankelijk van het verbruik, hebben huishoudens te maken met een verhoging of verlaging van de drinkwaterrekening.

Investerings

Wij verwachten in 2019 ruim € 120 miljoen te investeren. Hiermee zet de stijgende lijn in investeringsuitgaven door. Dit komt onder andere door de relatief hoge investeringen in de waterkwaliteit en de intensivering van de samenwerking met andere netbeheerders, waardoor met het oog op efficiëntievoordelen sommige vervangingsinvesteringen worden versneld.

Doordat de Centrale Afvalwaterzuivering Botlek later start dan aanvankelijk gepland, schuiven voor 2018 voorziene investeringsuitgaven deels door naar 2019 en 2020. Ook de realisatie van innamepompstation Bergsche Maas vormt een eenmalige grote investering. Groeiende investeringen voor Evides Industriewater en de vervanging van leidingen in samenwerking met netbeheerders zorgen voor een verdere verhoging van het meerjarige investeringsniveau.

Medewerkers

De formatie eind 2019 bedraagt 771,0 fte. Deze daalt daarmee ten opzichte van 2018 met 7,9 fte. Ook meerjarig blijft de formatie 2020-2023 licht dalen. Met name de formatie binnen Infra daalt gedurende 2018-2021 jaarlijks met 5 fte als gevolg van een efficiëntieslag. Hier staat gedeeltelijk een uitbreiding van de formatie van Evides Industriewater tegenover, die dient ter ondersteuning van de geplande groei van de industriewateractiviteiten.

Een extra uitdaging zal het realiseren van voldoende instroom van nieuwe medewerkers zijn door de toenemende economische groei en de daarmee gepaard gaande krapte op de arbeidsmarkt. Het aantal moeilijk vervulbare vacatures komt vooral in de technische beroepen voor. Evides herkent deze ontwikkeling en heeft de ervaring dat het invullen van vacatures voor technisch personeel steeds meer tijd en energie vraagt, maar nog steeds haalbaar is. In 2018 heeft Evides een actieplan arbeidsmarktcommunicatie gemaakt en voert deze in 2019 verder uit. In combinatie met het diversiteitsbeleid wordt de positie van Evides als aantrekkelijke

werkgever verder versterkt en verwachten we ook in 2019 voldoende bezetting te hebben voor het realiseren van onze strategische doelen.

Vertrouwen

Mede dankzij de inzet en het enthousiasme van onze medewerkers zijn we een betrouwbare en innovatieve partner in wateroplossingen voor consumenten, bedrijven en industrie. Ook in 2019 vertrouwen we weer op de inzet en toewijding van onze medewerkers bij al onze werkzaamheden.

Over de RvC

V.l.n.r.: de heer Bouwman, mevrouw Nijhof, de heer Van Doorn, de heer Hartog. Mevrouw Brandenburg ontbreekt op de foto.

Bericht van de RvC

De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het beleid van de Directie en de algemene gang van zaken bij Evides Waterbedrijf. Daarnaast staat de RvC de Directie bij met advies. De RvC onderhoudt contacten met de ondernemingsraad en met de aandeelhouders om in haar adviserende en controlerende taken de verschillende belangen goed te kunnen wegen.

Formele aanbieding jaarverslag

Hierbij leggen wij u het door de Directie opgestelde jaarverslag van Evides N.V. voor, met daarin opgenomen de jaarrekening over 2018. De jaarrekening is door Deloitte Accountants B.V. voorzien van een goedkeurende controleverklaring.

Het verslag biedt naar de mening van de RvC een goed overzicht van de uitgevoerde activiteiten van Evides Waterbedrijf en de voortgang op de strategische doelstellingen die de onderneming heeft gesteld. Met een enorme toewijding werken de medewerkers van Evides op alle plekken in de organisatie aan continuïteit én verandering. Leveringszekerheid van drinkwater vraagt om een excellente operationele organisatie. Tegelijkertijd vraagt de dynamiek in de omgeving van Evides Waterbedrijf om permanente alertheid en aanpassingsvermogen. De RvC houdt toezicht op beide aspecten: een degelijke, voorspelbare en betrouwbare drinkwatervoorziening én een ondernemende, omgevingsbewuste en toekomstgerichte organisatie.

Evides heeft in dit verslagjaar goed gepresteerd en haar doelstellingen grotendeels gerealiseerd. De RvC spreekt haar waardering hierover uit en is verheugd met dit resultaat.

Wij hebben het verslag inclusief jaarrekening met de Directie besproken in aanwezigheid van de accountant. Het jaarverslag en de door de Directie voorgestelde winstbestemming hebben onze goedkeuring. Wij leggen het jaarverslag, de jaarrekening en de winstbestemming voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) om in de vergadering van 29 mei 2019 vast te stellen.

Tevens verzoeken wij de AvA om voor het jaar 2018 decharge te verlenen aan de Directie voor het gevoerde beleid en aan de leden van de RvC voor het uitgeoefende toezicht.

Namens de Raad van Commissarissen,
A.G. Nijhof, voorzitter
29 mei 2019

Samenstelling en profiel

De Raad van Commissarissen (RvC) bestaat thans uit vijf onafhankelijke¹ personen, die worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). De OR heeft een aanbevelingsrecht ten aanzien van één commissaris.

Er zijn twee subcommissies ingesteld door de RvC, te weten de auditcommissie en de remuneratiecommissie. De selectie- en benoemingscommissie wordt ad hoc samengesteld.

De profielschets van de RvC beschrijft de uitgangspunten voor de samenstelling van de RvC. Gestreefd wordt naar een evenwichtige samenstelling binnen de Raad wat betreft de ervaring en affiniteit met de aard en cultuur van het bedrijf, alsmede met het Zeeuwse respectievelijk Zuid-Hollandse gedeelte van het voorzieningsgebied, alsook naar de in de Wet Bestuur en Toezicht beoogde diversiteit met betrekking tot de man-vrouwverhouding.

De Wet Bestuur en Toezicht heeft als doel om een evenwichtiger verdeling tussen mannen en vrouwen te bereiken in besturen van ondernemingen en in Raden van Commissarissen. Met een evenwichtige verdeling wordt bedoeld dat minimaal 30% van de zetels wordt bezet door mannen en ook minimaal 30% door vrouwen (voor zover de zetels worden bezet door natuurlijke personen). De RvC bestaat thans uit twee vrouwen en drie mannen. De huidige samenstellingen van de RvC en de subcommissies zijn in lijn met de profielschets.

In de RvC is vakinhoudelijke kennis aanwezig op de volgende gebieden:

- financiën, risicobeheersing, treasury en accountantscontrole
- drinkwatervoorziening en affiniteit met de waterketen
- ondernemerschap in een kapitaalsintensieve sector en kennis van de (internationale) markt en klanten van industriewater alsmede de hieraan gerelateerde industriële dienstverlening (incl. afvalwaterverwerking)
- kennis van en netwerken in het openbaar bestuur
- klant- en consumentenbelangen
- HRM-beleid, bedrijfsorganisatie en verandermanagement
- Corporate Governance en juridische zaken
- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

¹ Tot 29 november 2018 bestond de RvC van Evides statutair uit zeven zetels, waarvan een sinds het najaar van 2017 vacant was. PZEM en GBE hadden daarbij ieder een voordrachtsrecht ten aanzien van twee commissarissen. Op dit punt week Evides af van de Corporate Governance Code.

Samenstelling

Op 31 december 2018 bestond de RvC van Evides Waterbedrijf uit de volgende commissarissen:

- mevrouw A.G. Nijhof – voorzitter RvC en tevens lid remuneratiecommissie
- de heer H.G. Bouwman (aanbeveling OR) – lid en tevens voorzitter remuneratiecommissie
- de heer P.C. Hartog – lid en tevens voorzitter van de auditcommissie en vicevoorzitter RvC
- de heer D.A. van Doorn – lid en tevens lid auditcommissie
- mevrouw C.A. Brandenburg – lid en tevens lid auditcommissie

In 2018 hebben de volgende mutaties plaatsgevonden in de RvC:

- In verband met de nieuwe samenstelling van de RvC zijn op 28 november 2018 de heer G.J.A. Uytendewilligen en de heer B.J. de Reu teruggetreden als commissaris.
- Mevrouw C.A. Brandenburg is per 29 november 2018 als lid van de RvC benoemd.

In 2018 hebben geen herbenoemingen plaatsgevonden in de RvC.

Meldplicht tegenstrijdige belangen

Op grond van de Corporate Governance Code dient een commissaris of een bestuurder een (potentieel) tegenstrijdig belang dat van materiële betekenis is voor de vennootschap en/of de betreffende commissaris of bestuurder direct te melden aan de voorzitter van de RvC. In dit verslagjaar zijn geen meldingen ontvangen.

Vergaderingen en overige activiteiten

De RvC heeft in de verslagperiode vijf keer vergaderd. Tevens heeft de RvC deelgenomen aan een strategiesessie tezamen met de Directie en het MT.

De RvC vergaderde in 2018 over het algemeen voltallig en geen van de commissarissen is frequent afwezig geweest.

Er vond regelmatig overleg plaats tussen de Directie en de voorzitter van de RvC. In verband met het overlijden van mevrouw Hagdorn-van der Meijden fungeerde mevrouw Nijhof als waarnemend voorzitter van de RvC. Per 28 november 2018 is zij benoemd tot voorzitter.

In de vergaderingen zijn de ontwikkelingen van Evides besproken. Daarbij zijn onder meer behandeld:

- Stand van zaken en voortgang bedrijfsactiviteiten Evides
- Jaarverslag 2017, voorstel winstbestemming en het verslag van de accountant, en het financiële verslaggevingsproces in het algemeen
- Corporate governance, herziening corporate reglementen, voorbereiding statutenwijziging, wijziging samenstelling RvC, bijbehorende benoemingen, profielschets en rooster van aftreden, governance algemeen
- Voordracht nieuwe commissaris
- Financiële zaken; waaronder de verantwoording van de tariefopbouw en het financiële beleid, jaarlijkse update risicomanagement
- Treasurystatuut en treasuryjaarplan, solvabiliteit
- Remuneratierapport, vergoeding RvC-leden
- Sociaal jaarverslag 2017, formatie en sleutelposities Evides, strategische personeelsplanning
- Voortgang ICT-projecten
- Drinkwatertarieven 2019 inclusief het tariefbeleid dat hieraan ten grondslag ligt en voorwaarden Evides, tariefontwikkeling in relatie tot maximaal toegestane vermogenskostenvergoeding
- Activiteiten en groeistrategie Evides Industriewater
- Diverse commerciële dossiers en dienstverleningsovereenkomsten
- Huisvestigingsvisie en -strategie
- Ondernemingsplan 2019, inclusief het langetermijn-investeringsplan

- Voortgang CAO-besprekingen
- Ontwikkelingen bij aandeelhouder PZEM

De RvC heeft haar functioneren over 2018 geëvalueerd en naar aanleiding daarvan een aantal acties geformuleerd.

De auditcommissie heeft in 2018 vijf keer vergaderd, waarbij besluiten van de RvC over interne financiële controle, beheersing van financiële risico's – waaronder ook fraudebeleid en integriteit – externe verslaggeving, treasury en solvabiliteit, ICT, diverse commerciële dossiers, de tariefontwikkeling en het Ondernemingsplan inhoudelijk zijn voorbereid. Tussendoor is ook telefonisch overleg geweest binnen de commissie. Er is overleg geweest met de externe accountant, onder andere over de managementletter en het accountantsverslag.

De remuneratiecommissie heeft in 2018 eenmaal vergaderd. In deze vergadering zijn zowel het Remuneratierapport 2017 als de doelstellingen van de Directie besproken.

Bezoldiging Directie en RvC

Directie

De uitgangspunten van het beleid voor de bezoldiging van de Directie zijn als volgt:

- de bezoldiging dient hoog genoeg te zijn om goed management te kunnen aantrekken en te behouden;
- de bezoldiging dient te passen binnen die van vergelijkbare bedrijven in een vergelijkbare markt, rekening houdend met het publieke karakter van het bedrijf;
- de bezoldiging stimuleert zowel de korte- als de langetermijndoelstellingen van de onderneming;
- de bezoldiging dient te passen binnen de normering die vastgelegd is in de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector' (WNT);
- de overige arbeidsvoorwaarden zijn marktconform binnen de sector;
- de bezoldiging wordt geïndexeerd conform de indexering in de WNT, tenzij de resultaten ten opzichte van vooraf overeengekomen doelstellingen aanleiding zouden geven geen (volledige) indexatie toe te kennen. De RvC stelt de indexering vast.

Voor de hoogte van de bezoldiging in 2018 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

Raad van Commissarissen (RvC)

Het uitgangspunt van het beleid is een marktconforme bezoldiging die onafhankelijk is van het bedrijfsresultaat, waarbij de bezoldiging dient te passen binnen de normering die vastgelegd is in de 'Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector' (WNT). Voor de hoogte van de bezoldiging in 2018 wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening.

Personalia RvC en Directie

De personalia van de RvC en de Directie van Evides Waterbedrijf zijn hieronder weergegeven.

Raad van Commissarissen

Mevrouw ir. A.G. Nijhof MBA (1966), Voorzitter

Nationaliteit: Nederlands
Beroep/hoofdfunctie: Senior Consultant
Tauw Group bv.
Datum eerste benoeming: 30 september 2012
Lopende termijn van benoeming:
30 september 2020

Nevenfuncties:

- Lid Raad van de Leefomgeving en Infrastructuur
- Lid Raad van Toezicht KNMI
- Voorzitter van de Maatschappelijke Klankbordgroep RIVM
- Voorzitter Mobiliteitstafel Klimaatakkoord
- Lid van de Raad van Commissarissen (van overheidswege) van De Nederlandsche Bank

Werkervaring o.a.:

- CEO Tauw Group bv
- Lid Raad van Bestuur Grontmij
- Directeur-Generaal Water ministerie van Infrastructuur en Milieu

De heer drs. P.C. Hartog (1962)

Nationaliteit: Nederlands
Beroep/hoofdfunctie: Head of Operational
Performance APM Terminals BV
Datum eerste benoeming: 26 mei 2016
Lopende termijn van benoeming: 26 mei 2020

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Wooninc
- Algemeen Directeur-Eigenaar van PH Business Development BV

Werkervaring o.a.:

- Managing Director APM Terminals Maasvlakte II BV en APM Terminals Rotterdam BV
- Managing Director Rockwool Benelux Holding BV
- Managing Director Forbo Flooring BV

De heer mr. H.G. Bouwman (1952)

Nationaliteit: Nederlands
Beroep/hoofdfunctie: Adviseur Juridische Zaken
Datum eerste benoeming: 30 september 2012
Lopende termijn van benoeming: 30 april 2020

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Advies The Waste Transformers

Werkervaring o.a.:

- Lid Raad van Bestuur Sara Lee International
- Senior Vice President Juridische Zaken Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken N.V.

De heer drs. D.A. van Doorn (1950)

Nationaliteit: Nederlands
Beroep/hoofdfunctie: Directeur/Eigenaar
Van Doorn Consultancy
Datum eerste benoeming: 28 juni 2012
Lopende termijn van benoeming:
30 november 2019

Nevenfuncties:

- Rijnvaartcommissaris
- Voorzitter Delta Port Donatiefonds

Werkervaring o.a.:

- CEO Europees Massagoed Overslagbedrijf (EMO) en Erts en Kolen Overslagbedrijf Maasvlakte (EKOM)
- Lid Directie Van Ommeren Nederland B.V.
- Managing director Van Ommeren Binnentankvaart B.V.

Mevrouw dr. C.A. Brandenburg MSc PhD (1968)

Nationaliteit: Nederlands
Beroep/hoofdfunctie: Voorzitter Raad van Bestuur
Admiraal de Ruyter Ziekenhuis
Datum eerste benoeming: 29 november 2018
Lopende termijn van benoeming:
29 november 2022

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht Tante Louise West Brabant

Werkervaring o.a.:

- Bedrijfsmanager Cardiologie cardiothoracale chirurgie (Amphia Ziekenhuis)
- Programmamanager Prestatiebesteding (NFU)
- Management Consultant (Arthur Andersen, Deloitte, Protiviti)

Directie

Mevrouw ir. A.M. Ottolini (1958)

Nationaliteit: Nederlands
Beroep/hoofdfunctie: Algemeen Directeur
Evides Waterbedrijf
In functie sinds: 1 november 2014

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Delfluent B.V.
- Lid Raad van Bestuur VEI B.V.
- Bestuurslid Stichting Water for Life
- Lid Raad van Commissarissen Spaarnelanden
- Lid Raad van Commissarissen woningcorporatie Ons Doel
- Bestuurslid Deltalingq
- Bestuurslid Gergiev Festival

Jaarrekening 2018

Geconsolideerde balans per 31 december 2018 (voor winstbestemming)

<i>(in € miljoenen)</i>	Ref.	31 december 2018		31 december 2017	
ACTIVA					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1.1	30,5		32,0	
Materiële vaste activa	1.2	965,5		943,4	
Financiële vaste activa	1.3	104,7		110,0	
Totaal vaste activa			1.100,7		1.085,4
Vlottende activa					
Voorraden		3,2		3,7	
Onderhanden projecten	2.1	1,0		1,4	
Vorderingen en overlopende activa	2.2	50,6		53,7	
Liquide middelen	2.3	14,1		9,4	
Totaal vlottende activa			68,9		68,2
Totaal activa			1.169,6		1.153,6
PASSIVA					
Eigen vermogen	3		510,0		503,0
Minderheidsbelang derden	4		6,1		6,1
Voorzieningen	5		3,9		4,1
Langlopende schulden	6		487,4		482,4
Kortlopende schulden	7		162,2		158,0
Totaal passiva			1.169,6		1.153,6

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2018

<i>(in € miljoenen)</i>	Ref.	2018		2017	
Bedrijfsopbrengsten					
Netto-omzet		299,0		297,2	
Opbrengsten van werken voor derden		6,4		19,4	
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf		13,2		12,7	
Overige bedrijfsopbrengsten		9,3		6,1	
Som der bedrijfsopbrengsten	8		327,9		335,4
Bedrijfslasten					
Kosten van grond- en hulpstoffen	9.1	29,5		25,9	
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	9.2	108,4		116,9	
Lonen en salarissen	9.3	51,0		49,5	
Sociale lasten	9.3	12,0		11,3	
Afschrijvingen op vaste activa	9.4	76,9		74,5	
Overige waardeveranderingen van vaste activa		0,0		0,0	
Overige bedrijfskosten		0,1		1,0	
Som der bedrijfslasten			277,9		279,1
BEDRIJFSRESULTAAT			50,0		56,3
Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren	10.1	6,4		6,5	
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten		0,1		0,2	
Rentelasten en soortgelijke kosten	10.2	-8,3		-9,3	
			-1,8		-2,6
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen			48,2		53,7
Belastingen	11		6,6		7,2
Resultaat deelnemingen			0,8		0,8
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen			42,4		47,3
Resultaat derden			0,0		0,0
NETTORESULTAAT NA BELASTINGEN			42,4		47,3

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2018

(in € miljoenen)	2018		2017	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		50,0		56,3
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen		76,9		74,5
Mutaties voorzieningen		-0,2		-0,6
Veranderingen werkkapitaal:				
mutatie vorderingen	3,1		3,2	
mutatie voorraden	0,5		-0,2	
mutatie onderhanden projecten	0,4		0,2	
mutatie kortlopende schulden	4,1		-1,9	
		8,1		1,3
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		134,8		131,5
Rentelasten en -baten	-1,7		-3,8	
Ontvangen dividend	0,0		0,0	
Vennootschapsbelasting	-7,0		-8,2	
		-8,7		-12,0
Kasstroom uit operationele activiteiten		126,1		119,5
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in financiële vaste activa	-2,9		0,0	
Ontvangen aflossingen	8,7		7,5	
Investerings in vaste activa	-97,5		-92,1	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-91,7		-84,6
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Betaald dividend	-35,4		-41,0	
Ontvangsten uit langlopende schulden	85,0		102,0	
Aflossingen langlopende schulden	-80,0		-101,3	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-30,4		-40,3
Toename/afname geldmiddelen*		4,0		-5,4

* Inclusief de mutatie in kortlopende bankschulden.

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

(in € miljoenen)	2018	2017
Stand per 1 januari	5,8	11,2
Mutatie boekjaar	4,0	-5,4
Stand per 31 december	9,8	5,8

De post geldmiddelen in het kasstroomoverzicht is als volgt samengesteld:

(in € miljoenen)	2018	2017
Liquide middelen	14,1	9,4
Kortlopende bankschulden	-4,3	-3,6
Totaal	9,8	5,8

Algemene toelichting en grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Evides N.V. is gevestigd te Rotterdam aan de Schaardijk 150 en geregistreerd onder inschrijvingsnummer 24170650 bij de Kamer van Koophandel. De activiteiten van Evides N.V. en haar groepsmaatschappijen (hierna: Evides) bestaan uit het leveren van drinkwater in het zuidelijk deel van de provincie Zuid-Holland, in de hele provincie Zeeland en in het uiterste westen van de provincie Noord-Brabant. Daarnaast onderneemt Evides activiteiten op het gebied van industriewaterleveringen in Nederland, België en Duitsland. Tot slot bestaan de industriewateractiviteiten ook uit de zuivering van afvalwater.

De resultaten van Evides N.V. zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening. Op basis van artikel 2:402 van het Burgerlijk Wetboek is de vennootschappelijke winst- en verliesrekening van Evides N.V. in verkorte vorm opgenomen.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van titel 9 BW 2 en de in Nederland algemeen geldende grondslagen voor financiële verslaggeving. Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de Directie van Evides N.V. zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de Directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vreemde valuta

De jaarrekening 2018 is opgesteld in euro's. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. De uit de afwikkeling en omrekening voortvloeiende koersverschillen komen ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening. Niet-monetaire activa die volgens de verkrijgingsprijs worden gewaardeerd in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum (of de benaderde koers).

De activa en passiva van in de consolidatie opgenomen deelnemingen met een functionele valuta anders dan de presentatievaluta, worden omgerekend tegen de koers per balansdatum; de baten en lasten tegen de gemiddelde koersen gedurende het boekjaar. Goodwill en de aanpassingen naar reële waarde van identificeerbare activa en passiva worden gezien als een onderdeel van deze deelnemingen en worden per balansdatum eveneens omgerekend tegen de koers op balansdatum. De hieruit resulterende omrekeningsverschillen worden rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht in de wettelijke reserve omrekeningsverschillen.

Stelselwijzigingen

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingswijzigingen

Ten opzichte van het voorgaande jaar hebben er geen schattingswijzigingen plaatsgevonden.

Rubriceringswijzigingen

De wijze van rubriceren is consistent aan voorgaand boekjaar.

Grondslagen voor consolidatie

In de consolidatie worden opgenomen de financiële gegevens van Evides N.V. en haar groepsmaatschappijen. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Evides direct of indirect beslissende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. De groepsmaatschappijen worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het vermogen en het resultaat wordt afzonderlijk in de balans en winst- en verliesrekening tot uiting gebracht onder respectievelijk de posten minderheidsbelang derden en resultaat derden. Deelnemingen in joint ventures worden, gezien het ontbreken van overwegende zeggenschap, niet mee geconsolideerd. Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen op intercompany-transacties worden ook geëlimineerd, tenzij er sprake is van een bijzondere waardevermindering. De in de consolidatie van Evides N.V. begrepen vennootschappen zijn:

- 60% deelneming in N.V. WBB ('s-Hertogenbosch);
- Evides Industriewater B.V. (Rotterdam) en haar 100% deelnemingen Evides Afvalwater B.V. (Rotterdam), Brielse Meer water B.V. (Rotterdam), Evides Terneuzen Water B.V. (Rotterdam), Evides Stade Wasserbetrieb GmbH (Stade, Duitsland), Delfluent Services B.V. ('s-Gravenhage), Evides Antwerpen Water BVBA (Antwerpen, België).

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met de op balansdatum eventueel verwachte duurzame waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Goodwill voortkomend uit fusies en acquisities wordt geactiveerd en lineair afgeschreven in tien respectievelijk vijftien jaar. De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de geschatte economische levensduur.

Overige immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur. Deze gebruiksduur is gebaseerd op de contractueel overeengekomen looptijd dan wel de geschatte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. In de verkrijgings- of vervaardigingsprijs zijn de door het eigen personeel bestede en in geld gewaardeerde arbeidsuren opgenomen en worden bijdragen van derden in mindering gebracht op de activa. Afschrijving vangt aan op het moment van ingebruikname van het actief. Er wordt rekening gehouden met op balansdatum eventueel verwachte bijzondere waardeverminderingen.

Uitgaven voor onderhoud worden slechts geactiveerd indien de uitgaven een bedrag van € 50.000,- te boven gaan en de economische levensduur van het actief met tenminste een jaar wordt verlengd.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa zijn begrepen: deelnemingen, effecten, financiële leasevorderingen, overige vorderingen en latente belastingvorderingen.

Deelnemingen zijn die entiteiten waarop Evides, direct of indirect, invloed van betekenis uitoefent op het financiële en operationele beleid, maar waar het geen beslissende zeggenschap over heeft. Over het algemeen is hier sprake van als Evides tussen de 20% en 50% van de stemrechten kan uitoefenen. Joint ventures zijn overeenkomsten waarbij Evides, tezamen met een of meerdere partijen, activiteiten uitvoert waarbij alle partijen gezamenlijk de zeggenschap uitoefenen. De deelnemingen en joint ventures worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij de eerste waardering. Het niet uitgekeerde gedeelte van het aan Evides toekomende aandeel in de resultaten van deelnemingen waarin Evides geen beslissende zeggenschap kan uitoefenen, wordt in een wettelijke reserve opgenomen.

De onder de post financiële vaste activa begrepen overige aandelen en obligaties zijn tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde opgenomen en gepresenteerd onder de post effecten.

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare fiscale verliezen en voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderinggrondslagen anderzijds, met dien verstande dat latente belastingvorderingen alleen worden opgenomen voor zover het

waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst zal zijn waarmee de tijdelijke verschillen kunnen worden verrekend en verliezen kunnen worden gecompenseerd. De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde, vermeerderd met direct toe te rekenen transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, eventueel verminderd met een voorziening voor oninbaar geachte posten. Het verschil tussen de reële en nominale waarde van de vorderingen, zijnde eventuele (dis)agio en/of transactiekosten, wordt gedurende de looptijd van de vordering verantwoord in de winst- en verliesrekening volgens de effectieve interestmethode.

Voorraden

De magazijnvoorraden betreffen materiaal dat is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder toepassing van vaste verrekenprijzen of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat alle kosten die samenhangen met de verkrijging inclusief gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen.

De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de algemene kosten die toerekenbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder kortlopende schulden aan banken.

De liquide middelen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Aandeel derden

Het aandeel derden als onderdeel van het groepsvermogen wordt gewaardeerd tegen het bedrag van het nettobelang in de desbetreffende groepsmaatschappijen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Toevoegingen aan en vrijval van voorzieningen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Indien de voorziening tegen contante waarde wordt gewaardeerd, wordt de periodieke toename gepresenteerd als dotatie aan de voorziening.

De voorzieningen zijn samengesteld uit personeelsvoorzieningen, latente belastingverplichtingen en overige voorzieningen. De personeelsvoorzieningen en de overige voorzieningen zijn gewaardeerd op basis van de contante waarde van de verplichtingen.

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld. Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt samen met de verschuldigde rentevergoeding zodanig bepaald dat de effectieve rente gedurende de looptijd van de schulden in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt.

Leasing

Financiële leasing

De levering van water-op-maat en de zuivering van afvalwater geschiedt door Evides Industriewater doorgaans op basis van zogenoemde DBFO (Design, Build, Finance & Operate) contracten. Hierbij is het mogelijk dat de vennootschap grotendeels de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van deze activa overdraagt aan haar klanten. In dergelijke situaties wordt het contract als een financieel leasecontract beschouwd en wordt de lease gewaardeerd tegen de contante waarde van de leasebetalingen, berekend tegen de impliciete rentevoet van de

lease-overeenkomst. De te betalen leasetermijnen worden op annuïtaire wijze verdeeld in een aflossings- en een rentecomponent, gebaseerd op een vast rentepercentage. De leasevorderingen worden exclusief de rentevergoeding opgenomen onder de financiële vaste activa.

De rentecomponent wordt naar gelang van de leasetermijnen verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Operationele leasing

Leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom niet bij Evides ligt, worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

Evides maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten met een niet-beursgenoteerde onderliggende waarde. Deze afgeleide financiële instrumenten worden gewaardeerd tegen kostprijs, waarbij Evides kostprijshedge-accounting toepast voor de renteswaps die ervoor zorgen dat bepaalde kortrentende schulden worden omgezet in vastrentende leningen. Op het moment van aangaan van een hedgerelatie, wordt dit door Evides gedocumenteerd. Evides stelt door middel van een test periodiek de effectiviteit van de hedgerelatie vast. Dit kan gebeuren door het vergelijken van de kritische kenmerken van het hedge-instrument met die van de afgedekte positie, of door het vergelijken van de verandering in reële waarde van het hedge-instrument en de afgedekte positie. Het ineffectieve deel van de waardeverandering van de renteswaps wordt verantwoord in de winst- en verliesrekening onder de financiële baten en lasten.

Grondslagen voor de resultatenbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Verliezen worden genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Vanaf het boekjaar 2012 is de vermogenskostenvergoeding die in de drinkwatertarieven tot uitdrukking mag worden gebracht, gemaximeerd op basis van een door de minister van Infrastructuur en Milieu vastgestelde gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet. Voor zover in enig boekjaar sprake is van een overschrijding van deze toegestane vergoeding zal het overschot in de winst- en verliesrekening worden verantwoord in de periode waarin het zich voordoet. Voor het overschot zal geen verplichting op de balans worden verantwoord.

Bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van water onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen en na eliminatie van transacties tussen

groepsmaatschappijen.

De wateropbrengsten betreffen de omzet uit aan verbruikers geleverd drink- en industriewater en uit de zuivering van afvalwater. Het merendeel van het waterverbruik is bemeterd. De facturatie voor onbemeterd verbruik is gebaseerd op een vast bedrag per woning. Voor het bemeterde verbruik bestaan de opbrengsten uit vastrecht en het afzetvolume vermenigvuldigd met het verbruikstarief per m³.

Opbrengsten van werken voor derden

Voor wat betreft werk voor derden wordt de omzet en het resultaat genomen in het jaar van gereedkomen van het betreffende werk.

Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

De bij 'geactiveerde productie voor het eigen bedrijf' genoemde bedragen betreffen de loonkosten samenhangend met de inzet van eigen personeel op investeringsactiviteiten en werken in opdracht van derden.

Overige bedrijfsopbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Personeelskosten

Beloningen tijdens het dienstverband

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

Op de pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden pensioenpremies betaald door Evides aan het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenen zijn gebaseerd op een middelloonregeling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst wordt beoordeeld of en zo ja welke verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie op balansdatum bestaan. Deze additionele verplichtingen, waaronder eventuele verplichtingen uit herstelplannen van de pensioenuitvoerder, leiden tot lasten voor de groep en worden, indien van toepassing, in de balans opgenomen in een voorziening. Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, wordt de verplichting gewaardeerd tegen de contante waarde. Discontering vindt plaats op basis van

rentetarieven van hoogwaardige ondernemingsobligaties. Toevoegingen aan en vrijval van de verplichtingen komen ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening.

Een pensioenvordering wordt in de balans opgenomen wanneer de groep beschikkingsmacht heeft over de pensioenvordering, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die de pensioenvordering in zich bergt, zullen toekomen aan de groep, en wanneer de pensioenvordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Ultimo 2018 en 2017 waren er voor de groep geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen, naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Overige bedrijfslasten

Onder de kosten van grond- en hulpstoffen wordt verstaan de inkoop van water alsmede het verbruik van energie en chemicaliën.

De kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten omvatten de aan de omzet toe te rekenen directe kosten alsmede overige kosten uitbesteed werk en andere externe kosten.

Onder overige bedrijfskosten worden die kosten verstaan die ten laste van het jaar komen en die niet zijn toe te rekenen aan de hiervoor genoemde kostencategorieën, waaronder de vorming van voorzieningen voor dubieuze debiteuren en representatiekosten.

Afschrijvingen

De afschrijvingstermijnen van de materiële en immateriële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur, waarbij de activa lineair worden afgeschreven. Op gronden wordt niet afgeschreven. De boekwinsten en -verliezen bij verkoop van de vaste activa zijn begrepen onder de post afschrijvingen.

Waardeveranderingen vaste activa

De vennootschap beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Rentebaten en -lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Resultaat deelnemingen

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra hierop het recht is verkregen.

Belastingen

Tot en met 2015 was Evides in Nederland, als indirect overheidsbedrijf, vrijgesteld van vennootschapsbelasting met uitzondering van Delfluent Services B.V. Deze vrijstelling gold ook niet voor haar vaste inrichting in België en haar buitenlandse deelnemingen. De buitenlandse deelnemingen betreffen in Duitsland Evides Stade Wasserbetrieb GmbH en in België Evides Antwerpen Water BVBA.

Met ingang van 2016 is de wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen van kracht. Deze wet heeft ertoe geleid dat overheidsondernemingen die economische activiteiten ontplooiën op een markt waarop ook niet-overheidsondernemingen (private ondernemingen) actief zijn, op dezelfde wijze aan de heffing van vennootschapsbelastingen worden onderworpen als die private ondernemingen. Derhalve zijn wel fiscale vrijstellingen toepasbaar op de uitvoering van wettelijke activiteiten. Het effect van de eerste toepassing is via het resultaat over 2016 verwerkt.

Daar de wetgever voor een zogenaamde open norm heeft gekozen, is Evides nog met de Belastingdienst in overleg om tot nadere afspraken te komen omtrent de uitwerking en toepassing van de belastingplicht. Dit betreft onder andere afspraken omtrent de fiscale openingsbalans, toepasbaarheid van vrijstellingen en interne verrekenprijzen. Hierdoor is de fiscale positie aan onze zekerheid onderhevig.

Het geconsolideerde kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en het bankkrediet (inclusief kasgeldleningen) dat is opgenomen onder de kortlopende schulden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividend en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven groepsmaatschappij is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. De geldmiddelen die in de verworven groepsmaatschappij aanwezig zijn, zijn op de aankoopprijs in mindering gebracht. Het ontstaan van financiële leasevorderingen, bestaande uit de contante waarde van de toekomstige leasebetalingen plus de restwaarde, is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. De ontvangen leasetermijnen uit hoofde van financiële leasecontracten zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing eveneens als kasstroom uit investeringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een ontvangst uit operationele activiteiten.

Toelichting op de geconsolideerde balans (in € miljoenen)

1 Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

De goodwill is betaald bij de overname van 50% van de aandelen Evides Terneuzen Water B.V. en van Brielse Meer water B.V. (100%). Zij wordt op basis van de verwachte economische levensduur ten laste van het resultaat lineair afgeschreven. De afschrijvings-termijnen liggen tussen de 10 en 15 jaar, gebaseerd op de economische levensduur respectievelijk de geplande terug-verdienperiode. Ultimo 2014 en 2018 is respectievelijk de betaalde goodwill voor de aandelen van Brielse Meer water B.V. en Evides Terneuzen Water B.V. volledig afgeschreven.

Delfluent Services B.V. heeft een onderhoudscontract verkregen van Delfluent B.V. Bij de overname van 50% van de aandelen in Delfluent Services B.V. per 21 december 2012 is aan dit onderhoudscontract een waarde van € 12,9 miljoen toegekend.

Dit recht wordt op basis van de verwachte economische levensduur ten laste van het resultaat lineair afgeschreven. De afschrijvings-termijn bedraagt 21 jaar, gebaseerd op de resterende contractduur.

In 2016 is voor een bedrag van € 0,2 miljoen aanvullende onttrekkingsrechten verkregen voor het Brielse Meer. De afschrijvingstermijn bedraagt 15 jaar.

De afschrijvingstermijn van software is gebaseerd op de verwachte economische levensduur en bedraagt 5 jaar.

De afschrijvingstermijn voor ontwerpstandaarden bedraagt 10 jaar. Een ontwerpstandaard is een beschrijving van een gestandaardiseerde wijze waarop Evides Industriewater B.V. (een bepaald deel van) een zuiveringsinstallatie ontwerpt.

Overzicht opbouw en verloop van de boekwaarde in 2018:

	Goodwill	Onderhouds- contract	Concessie	Software	Ontwerp- standaarden	Totaal
Stand per 1 januari 2018						
Aanschafwaarde	5,5	12,9	0,2	51,3	0,0	69,8
Cumulatieve afschrijvingen	-5,2	-3,0	0,0	-29,6	0,0	-37,8
Boekwaarde per 1 januari 2018	0,3	9,9	0,2	21,7	0,0	32,0
Mutaties 2018						
Investeringen	0,0	0,0	0,0	7,5	0,1	7,6
Afschrijvingen	-0,3	-0,6	0,0	-8,2	0,0	-9,1
	-0,3	-0,6	0,0	-0,7	0,1	-1,5
Stand per per 31 december 2018						
Aanschafwaarde	5,5	12,9	0,2	58,8	0,1	77,4
Cumulatieve afschrijvingen	-5,5	-3,6	0,0	-37,8	0,0	-46,9
Boekwaarde per 31 december 2018	0,0	9,3	0,2	21,0	0,1	30,5

1.2 Materiële vaste activa

Overzicht opbouw en verloop van de boekwaarde in 2018:

	Terreinen, gebouwen, enz.	Leidingnet	Installaties	Overige vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoer	Totaal
Stand per 1 januari 2018						
Aanschafwaarde	366,9	1.110,0	304,6	23,4	88,4	1.893,3
Cumulatieve afschrijvingen	-191,2	-544,7	-198,8	-15,2	0,0	-949,9
Boekwaarde per 1 januari 2018	175,7	565,3	105,8	8,2	88,4	943,4
Mutaties 2018						
Investeringen	3,8	0,0	1,8	0,1	0,0	5,7
Opgeleverde werken in uitvoering	10,1	39,4	27,7	1,2	-78,4	0,0
Investering in werken in uitvoering	0,0	0,0	0,0	0,0	84,2	84,2
Desinvesteringen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijzondere waardevermindering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afschrijvingen	-9,9	-36,8	-18,6	-2,5	0,0	-67,8
Totaal	4,0	2,6	11,0	-1,2	5,8	22,1
Stand per per 31 december 2018						
Aanschafwaarde	380,8	1.149,4	334,1	24,7	94,2	1.983,1
Cumulatieve afschrijvingen	-201,1	-581,5	-217,4	-17,7	0,0	-1.017,6
Boekwaarde per 31 december 2018	179,7	567,9	116,8	7,0	94,2	965,5

Er is voor een bedrag van € 20,5 miljoen (ultimo 2017: € 19,1 miljoen) aan inkoopverplichtingen (bestellingen) aangegaan. Deze verplichtingen zijn niet in de balans opgenomen aangezien nog geen goederen en facturen zijn ontvangen. De geldende afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Soort activa	Afschrijvingstermijn (in jaren)
Terreinen, gebouwen, enz.	
Grond	n.v.t.
Afgekochte erfpacht	50
Terreinvoorziening	30
Gebouwen	40
Spaarbekkens	40
Civiele kunstwerken	50
Leidingnet	
Leidingen	30
Watermeters	30
Installaties	
Werktuigbouwkunde	15
Elektrisch en instrumentatie	15
Procesautomatisering	5
Harsen en membranen	5
Overige vaste bedrijfsmiddelen	
Informatietechnologie (hardware)	5
Schepen	30
Overige (voertuigen, gereedschappen, etc.)	5

1.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa gedurende 2018 is als volgt:

	Deelnemingen	Effecten	Financiële leasevorderingen	Overige vorderingen	Latente belastingvordering	Totaal
Stand per 1 januari	21,4	1,6	63,2	20,7	3,1	110,0
Resultaat deelnemingen*	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Investeringsen	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
Dividend	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aflossingen	0,0	0,0	-11,8	-3,2	0,0	-15,0
Rentebaten	0,0	0,0	3,0	3,3	0,0	6,3
Mutatie belastinglatentie	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3
Stand per 31 december	25,1	1,6	54,4	20,8	2,8	104,7

* Op basis van de concept jaarrekening 2018.

De vennootschap houdt de volgende aandelen in andere vennootschappen, die zijn gewaardeerd op basis van de vermogensmutatiemethode.

Vennootschap	Vestigingsplaats	Deelnemingspercentage
Delfluent B.V.	Den Hoorn	54,5%
Evilim Industriewater B.V.	Echt	50,0%
North Water B.V.	Groningen	50,0%
VEI B.V.	Utrecht	50,0%
Facturatie B.V.	Utrecht	50,0%
Aqualab Zuid B.V.	Werkendam	50,0%
Sloewarmte B.V.	Rotterdam	80,0%

De financiële leasevorderingen betreffen de vorderingen voor de contractuele looptijd van de bouw van financiële lease-installaties. De vorderingen bestaan uit de contante waarde van de toekomstige leasebetalingen plus de restwaarde. De gemiddelde rentevoet bedraagt 4,9%. De resterende looptijd en opbouw van de financiële leasevorderingen kunnen ultimo 2018 als volgt worden verbijzonderd:

	Nominale waarde leasevorderingen	Ongerealiseerde rentebaten leasevorderingen	Contante waarde leasevorderingen
Tot 1 jaar	10,0	2,7	7,3
Tussen 1 en 5 jaar	31,8	7,0	24,8
Langer dan 5 jaar	21,4	2,8	18,6
Totaal	63,2	12,5	50,7
Restwaarde van de financiële lease-installaties			3,7
Financiële leasevorderingen ultimo 2018			54,4

De restwaarde van de financiële lease-installaties is contractueel bepaald en Evides heeft het recht om na afloop van de hiervoor genoemde contractperiode tegen vooraf overeengekomen voorwaarden de installatie te leveren aan de opdrachtgevers. Bij een voortijdige beëindiging van het contract door de opdrachtgevers gelden schadevergoedingen die afhankelijk zijn gesteld van de resterende looptijd van het contract.

Onder de overige vorderingen is een achtergestelde lening met een hoofdsom ter grootte van € 24,3 miljoen opgenomen, verstrekt aan Delfluent B.V. De rentevergoeding die voor deze lening geldt, is gebaseerd op het aandeel van Evides in de kasstromen van Delfluent B.V. Aflossing van de lening zal in zijn geheel plaatsvinden in 2033.

De latente belastingvordering heeft betrekking op de fiscale positie van de fiscale eenheid Evides N.V. Deze vordering is het gevolg van tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarde die anderzijds in deze jaarrekening gevolgd wordt. Van dit bedrag zal een bedrag van € 0,2 miljoen naar verwachting binnen een jaar verrekenbaar zijn.

2 Vlottende activa

2.1 Onderhanden projecten

De samenstelling van de onderhanden projecten is als volgt:

	2018	2017
Kosten werk voor derden	1,6	16,4
Gefactureerd werk voor derden	-0,6	-15,0
Totaal	1,0	1,4

2.2 Vorderingen en overlopende activa

	2018	2017
Debiteuren	28,1	31,3
Vorderingen op deelnemingen	0,5	0,6
Overige vorderingen	18,7	19,3
Overlopende activa	3,3	2,5
Totaal	50,6	53,7

Onder de overlopende activa zijn posten opgenomen voor een bedrag van € 0,0 miljoen (ultimo 2017: € 0,5 miljoen) met een looptijd langer dan een jaar. Alle overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

In de post debiteuren is een voorziening voor oninbaarheid opgenomen. De voorziening kan als volgt worden verbijzonderd:

	2018	2017
Huishoudelijke en kleinzakelijke markt	1,4	1,6
Grootverbruikers en werken voor derden	0,5	0,8
Totaal	1,9	2,4

DELTA Comfort B.V. (voorheen Delta N.V.) verzorgde tot en met september 2017 namens Evides de facturatie aan de huishoudelijke en kleinzakelijke markt respectievelijk woonachtig en gevestigd in Zeeland, Goeree-Overflakkee en op de Brabantse Wal. Het debiteurenrisico met betrekking tot leveringen aan kleinverbruikers was, voor zover deze facturatie door DELTA Comfort B.V. heeft plaatsgevonden, contractueel afgedekt via een incasso-overeenkomst. Per 31 december 2018 bedragen de door DELTA Comfort B.V. af te dragen watergelden, inbegrepen in de posten debiteuren (€ 0,0 miljoen) en overige vorderingen (€ 0,0 miljoen), in totaal € 0,0 miljoen (ultimo 2017: € 3,4 miljoen).

Voor de overige facturatie aan de kleinverbruikers draagt Evides zelf het debiteurenrisico. Deze vordering bedraagt in totaal € 11,7 miljoen (ultimo 2017: € 10,8 miljoen). Hiervoor is een voorziening van € 1,4 miljoen getroffen (ultimo 2017: € 1,6 miljoen).

2.3 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

3 Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen worden in de toelichting op de vennootschappelijke balans uiteengezet.

4 Minderheidsbelang derden

Zowel in 2018 als 2017 hebben er geen mutaties plaatsgevonden in het minderheidsbelang derden. Het minderheidsbelang derden heeft betrekking op het aandeel van derden in het vermogen van N.V. WBB.

5 Voorzieningen

De balanspost voorzieningen is als volgt opgebouwd:

	Ref.	2018	2017
Personeelsvoorzieningen	5.1	2,8	2,6
Latente belastingverplichtingen	5.2	0,7	1,1
Overige voorzieningen	5.3	0,4	0,4
Totaal		3,9	4,1

Van de voorzieningen is € 1,9 miljoen (ultimo 2017: € 2,6 miljoen) als langer dan een jaar aan te merken. Er zijn geen voorzieningen met een looptijd langer dan vijf jaar (ultimo 2017: nihil).

5.1 Personeelsvoorzieningen

Verloopoverzicht van de personeelsvoorzieningen in 2018:

	Stand per 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december
Voorziening aanspraken wachtgeld	1,0	0,6	-0,4	0,0	1,2
Voorziening afvloeiingskosten	0,3	0,4	-0,2	0,0	0,5
Voorziening jubilea-uitkeringen	0,7	0,0	0,0	-0,1	0,6
Voorziening gratificaties	0,2	0,0	0,0	-0,1	0,1
Voorziening langdurig zieken	0,4	0,3	0,0	-0,3	0,4
Totaal	2,6	1,3	-0,6	-0,5	2,8

Voor de contante waardebepaling van de personeelsvoorzieningen is op basis van de korte looptijd van de verplichtingen een disconteringsvoet van gemiddeld 0,11% gehanteerd (ultimo 2017: 0,31%), waarbij de disconteringsvoet is gebaseerd op de rentetermijnstructuur pensioenfondsen. De omvang van de oprenting is nihil (2017: nihil).

Voorziening aanspraken wachtgeld

Deze voorziening betreft de verplichtingen van Evides uit hoofde van het eigen risicodragerschap inzake WW-uitkeringen.

Voorziening afvloeiingskosten

Deze voorziening betreft toekomstige uitgaven inzake personeel als gevolg van geïnitieerde reorganisaties en afvloeiingen.

Voorziening jubilea-uitkeringen en gratificaties

Deze voorziening heeft betrekking op te betalen jubilea-uitkeringen en gratificaties. Bij de berekening is rekening gehouden met 'blijfkansen'.

Voorziening langdurig zieken

Deze voorziening heeft betrekking op de plicht tot salarisdoorbetaling die Evides heeft ten aanzien van haar langdurig zieken.

5.2 Latente belastingverplichtingen

De latente belastingverplichting heeft betrekking op de fiscale positie van de fiscale eenheid Evides N.V. in verband met de toegepaste fiscale regeling inzake willekeurige afschrijvingen alsmede de waardering van de aan niet-wettelijke taken toe te rekenen leningen-portefeuille.

Het verloop van de latente belastingverplichting in 2018 is als volgt:

Stand per 1 januari	1,1
Mutatie boekjaar	-0,4
Stand per 31 december	0,7

5.3 Overige voorzieningen

Het verloop van de overige voorzieningen in 2018 is als volgt:

	Stand per 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december
Overige voorzieningen	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4
Totaal	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4

De reële waarde van de overige voorzieningen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter ervan en derhalve is er geen disconteringsvoet toegepast voor de (contante) waardebepaling.

Overige voorzieningen

Deze voorziening is gericht op een afnemer die momenteel minder afneemt dan contractueel overeengekomen, maar het recht heeft om op later tijdstip de achterstand in te lopen. Deze inloop wordt deels aan de voorziening onttrokken.

6 Langlopende schulden

De samenstelling van de langlopende schulden, exclusief kortlopend deel is als volgt:

Rente %	2018	2017
0 - < 1	274,9	249,9
1 - < 2	132,5	82,5
2 - < 3	80,0	150,0
3 - < 4	0,0	0,0
4 - < 5	0,0	0,0
5 - < 6	0,0	0,0
Totaal	487,4	482,4

De gepresenteerde schulden zijn inclusief roll-over leningen met variabele rentepercentages per maand, kwartaal en halfjaar. Voor een bedrag van € 65,0 miljoen (ultimo 2017: € 70,0 miljoen) aan langlopende schulden is de rente variabel en wordt deze rente telkens op basis van 3- of 6-maands Euribor gefixeerd.

Eind 2018 bedraagt het gemiddelde over de langlopende leningen verschuldigde rentepercentage 1,4% (in 2017: 1,5%).

In het verslagjaar is voor in totaal € 85,0 miljoen lang vreemd vermogen aangetrokken (in 2017: € 102,0 miljoen).

De aflossingsverplichtingen verschuldigd binnen een jaar bedragen € 80,0 miljoen en zijn opgenomen onder de kortlopende schulden (ultimo 2017: € 80,0 miljoen). De schulden met een resterende looptijd langer dan vijf jaar bedragen € 155,0 miljoen (ultimo 2017: € 145,0 miljoen). De looptijd van de leningenportefeuille kan als volgt worden verbijzonderd:

Jaar	2018	2017
1 - < 2	87,0	80,0
2 - < 3	90,0	87,0
3 - < 4	85,0	85,0
4 - < 5	70,0	85,0
5 - < 6	75,0	70,0
6 - < 7	80,0	75,0
7 - < 8	0,0	0,0
> 8	0,4	0,4
Totaal	487,4	482,4

Voor bovenstaande leningen zijn geen zekerheden gesteld. Wel zijn op alle leningen financiële convenanten van toepassing. Deze convenanten omvatten eisen van de kredietverstrekkers ten aanzien van de solvabiliteitsratio en de interest dekkingsratio. Het niet realiseren van de hiervoor genoemde convenanten kan ertoe leiden dat een lening door de kredietverstrekker onmiddellijk wordt opgeëist. Het door de kredietverstrekkers verlangde minimum solvabiliteitsniveau varieert tussen 20%-25% en voor de interest dekkingsratio geldt een minimum van 1,0. Evides voldoet ook in 2018 ruimschoots aan deze financiële convenanten.

Daarnaast heeft Evides met ingang van december 2014 de beschikking gekregen over een leningsfaciliteit ter grootte van € 175,0 miljoen. Ultimo 2017 is deze faciliteit volledig benut (ultimo 2017: € 175,0 miljoen). Deze leningsfaciliteit kent enkele afwijkende convenanten. De belangrijkste verschillen met de convenanten van de hiervoor geschetste kredietverstrekkers betreffen een interest dekkingsratio van minimaal 5,0 en deze kredietverstrekker kan aanvullende zekerheden verlangen indien Evides verzuimt aan haar contractuele verplichtingen te voldoen.

7 Kortlopende schulden

Deze post is als volgt te specificeren:

	2018	2017
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6,2	6,6
Crediteuren	16,9	21,2
Schulden aan deelnemingen	1,6	2,2
Banken	4,3	3,6
Aflossingsverplichtingen binnen 1 jaar	80,0	80,0
Overige schulden	13,5	12,9
Te betalen rente	1,0	0,9
Overige overlopende passiva	38,7	30,6
Totaal	162,2	158,0

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar (ultimo 2017: € 0,0 miljoen). In de post belastingen en premies sociale verzekeringen is voor € 0,6 miljoen aan pensioenverplichtingen inbegrepen (ultimo 2017: € 0,6 miljoen).

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Eind 2018 zijn er nog voor € 34,9 miljoen (ultimo 2017: € 33,2 miljoen) aan lopende inkoopverplichtingen (bestellingen) aangegaan.

Met N.V. WBB is een overeenkomst tot 2039 van toepassing voor afname van voorgezuiverd water. Met DNWG Infra B.V. bestaat een dienstverleningsovereenkomst met een resterende looptijd van twee jaar.

Evides staat garant voor de operationele activiteiten die Delfluent Services B.V. als onderaannemer van Delfluent B.V. uitvoert. De maximale aansprakelijkheid voor Evides jegens Delfluent B.V. bedraagt € 10,0 miljoen per kalenderjaar en € 27,0 miljoen bij een voortijdige beëindiging van de overeenkomst tussen Delfluent B.V. en Delfluent Services B.V.

Er is in 2009 milieuschade ontstaan bij een afvalwaterzuiveringsinstallatie van Evides. De omvang van de daaraan verbonden kosten is nog onduidelijk en zal naar verwachting worden verhaald bij de veroorzaker van deze schade niet zijnde Evides.

In 2018 is schade ontstaan aan een tweetal persleidingen die eigendom zijn van het Hoogheemraadschap van Delfland, maar door Delfluent Services B.V., een 100% deelneming van Evides, worden beheerd. De totale omvang van de schade, bestaande uit getroffen noodmaatregelen en herstelkosten, is nog onduidelijk en zal naar

verwachting worden verhaald bij de veroorzaker van deze schade.

Er bestaan huurverplichtingen ter zake van huisvesting en leaseverplichtingen ten aanzien van leaseauto's.

De opbouw van deze verplichtingen is als volgt:

	2018	2017
Tot 1 jaar	2,1	2,2
Tussen 1 en 5 jaar	3,5	3,4
Langer dan 5 jaar	0,1	0,1
Totaal	5,7	5,7

Gedurende het verslagjaar is voor een bedrag van € 2,6 miljoen aan contractuele leaseverplichtingen, de zogenaamde minimale leasebetalingen, in de winst- en verliesrekening verwerkt (2017: € 2,6 miljoen). In 2017 is geen sprake geweest van voorwaardelijke leasebetalingen en/of sub-leaseontvangsten.

Financiële risico's

Evides is als onderneming onderhevig aan diverse financiële risico's. Wij noemen in dit kader:

- debiteurenrisico's;
- renterisico's;
- liquiditeitsrisico's;
- beschikbaarheid van financiering;
- prijsrisico's.

Evides heeft geen significante concentraties van debiteurenrisico. De vorderingen op klanten bedragen in totaal € 30,0 miljoen (ultimo 2017: € 33,8 miljoen). Hiervoor is een voorziening van € 1,9 miljoen getroffen (ultimo 2017: € 2,4 miljoen). Tot slot beschikt Evides Industriewater op basis van zogenoemde DBFO (Design, Build, Finance & Operate) contracten over financiële leasevorderingen ter grootte van € 54,4 miljoen (ultimo 2017: € 63,2 miljoen). Debiteurenrisico's die voortvloeien uit dergelijke contracten worden zoveel mogelijk gemitigeerd doordat Evides Industriewater gedurende de looptijd van de overeenkomst juridisch eigenaar blijft van de installatie en dergelijke contracten slechts met kredietwaardige contractpartijen worden aangegaan.

Het renterisico wordt bepaald door de mate waarin fluctuaties in de lange of korte rente effect hebben op het resultaat. Evides financiert haar vaste activa met eigen vermogen, voorzieningen alsmede lang- en kortlopende schulden; deels tegen een variabele rente. De vlottende activa worden gefinancierd met kortlopende schulden, waaronder bankkrediet met een variabele rente. Om renterisico's te beperken, wordt in beperkte mate gebruik gemaakt van derivaten (afgeleide financiële instrumenten). Dit is conform het treasurybeleid van Evides waarbij derivaten alleen mogen worden aangewend voor het afdekken van financiële risico's. Voor kortlopende leningen met een boekwaarde van € 40,0 miljoen per 31 december 2018 (ultimo 2017: € 40,0 miljoen) zijn renteswaps afgesloten om de variabele rente om te zetten in een vaste rente gedurende de looptijd van de leningen. Deze derivaten zijn gewaardeerd tegen kostprijs, zijnde nihil, waarbij Evides kostprijs-hedge-accounting toepast.

De reële waarde van de derivaten, gebaseerd op de opgave van de banken, bedraagt per 31 december 2018 € 0,1 miljoen negatief (ultimo 2017: € 0,7 miljoen negatief). Aangezien de derivaten zijn afgesloten vanuit de hedgestrategie en aantoonbaar effectief zijn, zijn de derivaten niet afgewaardeerd naar de reële waarde. Ten aanzien van het gebruik van derivaten gelden voor Evides geen bijzondere voorwaarden c.q. risico's zoals verplichtingen tot het storten van onderpand (zogenaamde 'margin calls') en/of andere aanvullende eisen. Tegenpartijrisico's die kunnen voortvloeien uit het gebruik van de derivaten worden door Evides zoveel mogelijk gereduceerd door diversificatie, verrekeningsclausules en het stellen van minimale eisen aan de kredietwaardigheid van tegenpartijen.

Uitgaande van de financieringspositie per ultimo 2018 schatten wij dat een stijging of daling van 1%-punt in de eurogeldmarkt-rente een effect heeft op het financieringsresultaat van circa € 0,7 miljoen op jaarbasis (ultimo 2017: € 0,7 miljoen). Het beleid is dat maximaal 20% van de financiering kortrentend is.

Ten behoeve van de financiering van haar werkkapitaal kan en wil Evides slechts in beperkte mate een beroep doen op leverancierskrediet. Ter reductie van liquiditeitsrisico's heeft Evides de beschikking over ongecommitteerde kredietfaciliteiten ter grootte van € 146,8 miljoen waarvan ultimo 2018 € 4,3 miljoen (ultimo 2017 € 3,6 miljoen) is benut. Daarnaast heeft Evides voor een bedrag van € 90,0 miljoen gecommitteerde kredietfaciliteiten verkregen met resterende looptijden tussen 1 en 3 jaar. Ultimo 2018 zijn deze kredietfaciliteiten niet benut.

Evides is een kapitaalintensieve organisatie waarbij de beschikbaarheid van financiering van groot belang is voor de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten. Het waarborgen van de financiële continuïteit van Evides en derhalve het mitigeren van het beschikbaarheidsrisico staat in het treasurybeleid van Evides voorop. De belangrijkste maatregelen om het beschikbaarheidsrisico te mitigeren, zijn:

- kiezen voor beperking van de afhankelijkheid van financiers door spreiding van de financiering over meerdere financiers, maar wel op zodanige wijze dat we in staat zijn langetermijnrelaties aan te gaan met onze financiers;
- het mitigeren van het risico van tijdelijke discontinuïteit op de financiële markten door gebruik te maken van gecommitteerde kredietfaciliteiten;
- het spreiden van het herfinancieringsrisico in de tijd door spreiding van de leningportefeuille.

Prijsrisico's worden, indien mogelijk en economisch gerechtvaardigd, gemitigeerd. Voor de inkoop van onder andere energie en chemicaliën hebben wij meerjarige contracten afgesloten waarbij het effect van tussentijdse prijsstijgingen wordt beperkt.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen (als bedoeld in Rj 330) zijn aan te merken:

1. Aandeelhouders (gemeenten en provincies vertegenwoordigd door B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides en PZEM N.V., dan wel natuurlijke personen die gemachtigd zijn de betreffende gemeenten en provincie te vertegenwoordigen in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders);
2. Statutaire Directie;
3. Delfluent B.V., VEI B.V., Facturatie B.V., Aqualab Zuid B.V., North Water B.V., Evilim Industriewater B.V. en Sloewarmte B.V.

Transacties met verbonden partijen zijn tegen marktconforme voorwaarden verwerkt.

Evides levert aan Delfluent B.V. ondersteunende diensten en detacheert personeel. Aan VEI B.V. detacheert Evides eveneens personeel.

Tot slot verzorgt Delfluent Services B.V. in het kader van de publiek private samenwerking met het Hoogheemraadschap van Delfland het beheer en onderhoud van de afvalwaterzuiveringsinstallaties Houtrust in Den Haag en Harnaschpolder in Den Hoorn en het bijbehorende transportsysteem met 19 pompstations. Dit doet zij in opdracht en voor rekening van Delfluent B.V. voor een periode van 30 jaar. Het contract loopt in 2033 af.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening (in € miljoenen)

8 Bedrijfsopbrengsten

De opbouw van de bedrijfsopbrengsten is als volgt:

	2018	2017
Drinkwater	196,9	192,9
Industriewater	102,1	104,3
Netto-omzet	299,0	297,2
Opbrengsten van werken voor derden	6,4	19,4
Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf	13,2	12,7
Overige bedrijfsopbrengsten	9,3	6,1
Totaal	327,9	335,4

De netto-omzet is als volgt geografisch verdeeld:

	2018	2017
Nederland	290,3	289,0
Overige EU-landen	8,7	8,2
Totaal	299,0	297,2

9 Bedrijfslasten

9.1 Kosten van grond- en hulpstoffen

De samenstelling van de kosten van grond- en hulpstoffen is als volgt:

	2018	2017
Inkoop water	7,7	6,6
Energie	11,3	10,6
Chemicaliën	10,5	8,7
Totaal	29,5	25,9

9.2 Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De opbouw van de kosten uitbesteed werk en andere externe kosten is als volgt:

	2018	2017
Kostprijs werken voor derden	6,0	15,2
Tijdelijk personeel	7,8	8,0
Uitbesteed onderhoud en materiaalkosten	36,1	35,6
Analysekosten	6,0	7,0
Precario	11,4	11,4
Huisvestingskosten	6,1	6,1
Automatiseringskosten	11,1	10,0
Klantprocessen	8,2	8,3
Overige externe kosten	15,7	15,3
Totaal	108,4	116,9

In de kosten uitbesteed werk en andere externe kosten zijn voor een bedrag van € 0,2 miljoen (in 2017: € 0,2 miljoen) aan honoraria opgenomen in de context van artikel 2:382a BW. Met ingang van het boekjaar 2015 is Deloitte Accountants benoemd als controlerend accountant.

De honoraria van Deloitte Accountants kunnen als volgt worden verbijzonderd:

(x € 1.000)	Deloitte Accountants	Overig Deloitte netwerk	Totaal Deloitte netwerk
2018			
Onderzoek van de jaarrekening	185	0	185
Andere controleopdrachten	25	0	25
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	59	59
Totaal	210	59	269

(x € 1.000)	Deloitte Accountants	Overig Deloitte netwerk	Totaal Deloitte netwerk
2017			
Onderzoek van de jaarrekening	181	0	181
Andere controleopdrachten	26	0	26
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0	0
Andere niet-controlediensten	0	14	14
Totaal	207	14	221

De vermelde accountants honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op het boekjaar waarop de werkzaamheden betrekking hebben, ongeacht of deze werkzaamheden door de externe accountant en de accountantsorganisatie reeds gedurende het betreffende boekjaar zijn verricht.

9.3 Personeelskosten

De personeelssterkte (omgerekend naar voltijdbanen) ultimo 2018 is 732,9 (in 2017: 739,2). Het gemiddelde aantal personeelsleden in 2018 bedraagt 736,1 (in 2017: 728,7). Hiervan zijn gemiddeld 12 medewerkers werkzaam in het buitenland (in 2017: 15,0).

Het gemiddeld aantal personeelsleden naar voltijdbanen is als volgt verdeeld naar bedrijfsactiviteiten:

	2018	2017
Drinkwater	573,6	569,4
Industriewater	162,5	159,3
Totaal	736,1	728,7

De specificatie van de personeelskosten is als volgt:

	2018		2017	
Salarissen	47,9		46,6	
Overige personeelskosten	2,1		2,0	
Dotaties/vrijval personeelsvoorziening	1,0		0,9	
Totaal lonen en salarissen		51,0		49,5
Sociale lasten	5,6		5,3	
Pensioenpremies	6,4		6,0	
Totaal sociale lasten		12,0		11,3
Totaal		63,0		60,8

In de personeelskosten is een bedrag van € 120.232 (in 2017: € 127.567) opgenomen voor de bezoldiging van commissarissen. Door de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is de bezoldiging van leden van de RvC gemaximeerd: voor voorzitters en leden van de RvC geldt daarbij als maximum respectievelijk 15% (in 2017: 15%) en 10% (in 2017: 10%) van de voor de rechtspersoon geldende maximum norm, zijnde respectievelijk € 28.050 (in 2017: € 27.150) en € 18.700 (in 2017: € 18.100).

De beloning per commissaris is als volgt:

2018				
Naam	Functie	Periode (vanaf / tot)	Beloning	WNT-maximum
A.G. Nijhof	Voorzitter	1-1 / 31-12	€ € 8.050	€ € 28.350
P.C. Hartog	Vicevoorzitter	1-1 / 31-12	€ 18.700	€ € 18.900
G. Uytdewilligen	Vicevoorzitter	1-1 / 28-11	€ € 7.191	€ € 17.191
H.G. Bouwman	Lid	1-1 / 31-12	€ 18.700	€ € 18.900
D.A. van Doorn	Lid	1-1 / 31-12	€ 18.700	€ € 18.900
B.J. de Reu	Lid	1-1 / 28-11	€ 17.191	€ € 17.191
C. Brandenburg	Lid	29-11 / 31-12	€ 1.700	€ € 1.709
Totaal			€ 120.232	€ 121.141

2017				
Naam	Functie	Periode (vanaf / tot)	Beloning	WNT-maximum
E. Hagdorn	Voorzitter	1-1 / 9-10	€ € 20.025	€ € 20.959
A.G. Nijhof	Voorzitter	1-12 / 31-12	€ € 2.225	€ € 2.238
A.G. Nijhof	Lid	1-1 / 30-11	€ € 16.317	€ € 16.559
P.C. Hartog	Vicevoorzitter	1-1 / 31-12	€ € 17.800	€ € 18.100
F. Verhagen	Vicevoorzitter	1-1 / 25-6	€ € 8.900	€ € 8.901
G. Uytdewilligen	Vicevoorzitter	25-6 / 31-12	€ € 8.900	€ € 9.149
D.A. van Doorn	Lid	1-1 / 31-12	€ € 17.800	€ € 18.100
H.G. Bouwman	Lid	1-1 / 31-12	€ € 17.800	€ € 18.100
B.J. de Reu	Lid	1-1 / 31-12	€ € 17.800	€ € 18.100
Totaal			€ €27.567	€ 130.206

De bezoldiging van alle leden van de RvC voldoet aan de WNT. De commissarissen hebben in 2018 geen belastbare onkostenvergoedingen ontvangen noch beloning betaalbaar op termijn toegezegd gekregen.

Op grond van de statuten is uitsluitend de Directie belast met de dagelijkse leiding van het gehele bedrijf en aan te merken als topfunctionaris in het kader van de WNT.

De maximum bezoldigingsnorm 2018 bedraagt per voltijdbaan: € 189.000 (in 2017: € 181.000). Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

De bezoldiging van de Directie kan in het kader van de WNT als volgt worden verbijzonderd:

	2018	2017
	A.M. Ottolini	A.M. Ottolini
Functie(s)	Algemeen directeur	Algemeen directeur
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning	€ €197.166	€ 197.903
Belastbare onkostenvergoeding	€ €9.608	€ 9.365
Beloningen betaalbaar op termijn	€ €20.710	€ 19.447
Totaal bezoldiging WNT	€ €27.484	€ 226.715
Uitbetaling niet vallend onder WNT-norm	€ €-	€ -
Totaal bezoldiging volgens WNT-norm	€ 227.484	€ 226.715
Toepasselijk WNT-maximum	€ 189.000	€ 181.000

De overschrijding van de WNT-norm in 2018 is het gevolg van de verlaagde norm per 1 januari 2015 van € 230.474 naar € 178.000. Aangezien sprake is van een bestaande bezoldigingsafpraak is hierop het overgangsrecht van toepassing waarbij bestaande afspraken gedurende een termijn van vier jaar na inwerkingtreding van de ministeriële regeling worden gerespecteerd.

In 2018 is de totale bezoldiging van de Directie inclusief sociale lasten € 235.376 (2017: € 234.282).

Er zijn geen overige functionarissen die in 2018 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2018 ook geen ontsluitingen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

9.4 Afschrijvingen

	2018	2017
Immateriële vaste activa	9,1	9,0
Materiële vaste activa	67,8	65,7
Boekresultaat verkoop activa	0,0	-0,2
Totaal	76,9	74,5

De afschrijvingslasten zijn gebaseerd op de afschrijvingspercentages, zoals die in de toelichting op de immateriële en materiële vaste activa zijn uiteengezet.

10 Financiële baten en lasten

10.1 Opbrengsten van vorderingen die tot de vaste activa behoren

	2018	2017
Financiële leasebaten	3,1	3,5
Rentebaten uit de overige vorderingen	3,3	3,0
Totaal	6,4	6,5

10.2 Rentelasten en soortgelijke kosten

	2018	2017
Rente langlopende leningen	-7,8	-8,8
Overige rentelasten	-0,5	-0,5
Totaal	-8,3	-9,3

11 Belastingen

De belasting over het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening bedraagt € 6,4 miljoen (in 2017: € 7,2 miljoen).

De aansluiting met het effectieve belastingtarief is als volgt:

	2018	2017
Resultaat voor belastingen	48,2	53,7
Onbelaste activiteiten en commercieel/fiscale verschillen	23,6	25,8
Belastbaar resultaat	24,6	27,9
Belasting naar de winst volgens Nederlands belastingtarief (2016 en 2017: 25%)	6,2	7,0
Effect van het ontstaan belastingplicht	0,0	0,0
Mutatie in belastinglatenties	0,0	-0,2
Effect van het niet waarderen van compensabele verliezen	0,0	0,0
Effect van het belastingtarief in buitenlandse jurisdicties (ander tarief)	0,3	0,4
Voorgaande jaren	0,1	0,0
Totaal winstbelastingen	6,6	7,2

De vennootschapsbelasting is berekend op basis van de geldende belastingtarieven in Nederland, België en Duitsland, rekening houdend met de fiscale bepalingen die permanente verschillen geven tussen de bedrijfseconomische en de fiscale resultaatbepaling.

De effectieve belastingdruk over het resultaat voor vennootschapsbelasting bedraagt 13,7% (2017: 13,4%).

12 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2018 (voor winstbestemming)

(in € miljoenen)	Ref.	31 december 2018		31 december 2017	
ACTIVA					
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	1	21,0		21,7	
Materiële vaste activa	2	799,4		776,8	
Financiële vaste activa	3	186,1		191,4	
Totaal vaste activa			1.006,5		989,9
Vlottende activa					
Voorraden		2,0		2,5	
Onderhanden projecten		0,3		1,3	
Vorderingen en overlopende activa	4	107,8		116,5	
Liquide middelen	5	6,2		0,0	
Totaal vlottende activa			116,3		120,3
Totaal activa			1.122,8		1.110,2
PASSIVA					
Eigen vermogen	6				
Aandelenkapitaal		0,2		0,2	
Agio reserve		83,9		83,9	
Wettelijke reserve		9,5		8,5	
Algemene reserve		374,0		363,1	
Onverdeeld resultaat		42,4		47,3	
Totaal eigen vermogen			510,0		503,0
Voorzieningen	7		2,5		2,4
Langlopende schulden	8		465,0		465,0
Kortlopende schulden	9		145,3		139,8
Totaal passiva			1.122,8		1.110,2

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2018

<i>(in € miljoenen)</i>	Ref.	2018		2017	
Resultaat deelnemingen na belasting	10	19,7		21,0	
Overige resultaten		22,7		26,3	
Nettoresultaat na belasting			42,4		47,3

Grondslagen van vennootschappelijke waardering en resultaatbepaling

De waarderingsgrondslagen voor de balans en de grondslagen van de resultaatbepaling zijn gelijk aan die zoals toegelicht bij de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Toelichting op de vennootschappelijke balans (in € miljoenen)

De vennootschappelijke jaarrekening van Evides N.V. is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. Uitsluitend de specifieke posten inzake de vennootschappelijke balans worden hier toegelicht.

1 Immateriële vaste activa

Overzicht opbouw en verloop van de boekwaarde in 2018:

	Software
Stand per 1 januari 2018	
Aanschafwaarde	51,3
Cumulatieve afschrijvingen	-29,6
Stand per 1 januari 2018	21,7
Mutaties 2018	
Afschrijvingen	-8,2
Investerings	7,5
	-0,7
Stand per per 31 december 2018	
Aanschafwaarde	58,8
Cumulatieve afschrijvingen	-37,8
Boekwaarde per 31 december 2018	21,0

2 Materiële vaste activa

Overzicht opbouw en verloop van de boekwaarde in 2018:

	Terreinen, gebouwen, enz.	Leidingnet	Installaties	Overige vaste bedrijfsmiddelen	Werken in uitvoer	Totaal
Stand per 1 januari 2018						
Aanschafwaarde	234,8	1.063,2	179,5	20,3	60,3	1.558,1
Cumulatieve afschrijvingen	-122,9	-523,8	-121,9	-12,7	0,0	-781,3
Boekwaarde per 1 januari 2018	111,9	539,4	57,6	7,6	60,3	776,8
Mutaties 2018						
Investerings	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Opgeleverde werken in uitvoering	0,8	39,3	9,8	1,2	-51,1	0,0
Investering in werken in uitvoering	0,0	0,0	0,0	0,0	76,0	76,0
Desinvesteringen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijzondere waardevermindering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Afschrijvingen	-6,3	-34,8	-9,9	-2,4	0,0	-53,4
Totaal	-5,5	4,5	-0,1	-1,2	24,9	22,6
Stand per per 31 december 2018						
Aanschafwaarde	235,6	1.102,5	189,3	21,5	85,2	1.634,1
Cumulatieve afschrijvingen	-129,2	-558,6	-131,8	-15,1	0,0	-834,7
Boekwaarde per 31 december 2018	106,4	543,9	57,5	6,4	85,2	799,4

De materiële vaste activa hebben betrekking op de drinkwatervoorzieningen.

3 Financiële vaste activa

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa gedurende 2018 is als volgt:

	Deelnemingen	Effecten	Overige vorderingen	Totaal
Stand per 1 januari	172,8	1,6	17,0	191,4
Investerings	0,0	0,0	5,0	5,0
Resultaat deelnemingen*	19,9	0,0	0,0	19,9
Dividend	-30,2	0,0	0,0	-30,2
Reclassificatie naar kortlopende vorderingen	0,0	0,0	0,0	0,0
Stand per 31 december	162,5	1,6	22,0	186,1

* Op basis van concept jaarrekening 2018

De vennootschap houdt de volgende aandelen in andere vennootschappen, die zijn gewaardeerd op basis van de vermogensmutatiemethode.

Vennootschap	Vestigingsplaats	Deelnemingspercentage
Evides Industriewater B.V.	Rotterdam	100,0%
N.V. Waterwinningsbedrijf Brabantse Biesbosch	Werkendam	60,0%
Facturatie B.V.	Utrecht	50,0%
VEI B.V.	Utrecht	50,0%
Aqualab Zuid B.V.	Werkendam	50,0%

4 Vorderingen en overlopende activa

Deze post is als volgt te specificeren:

	2018	2017
Vorderingen op groepsmaatschappijen	80,2	87,9
Vorderingen op deelnemingen	4,9	4,3
Debiteuren en overige vorderingen	22,7	24,3
Totaal	107,8	116,5

Alle vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

5 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

6 Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen in 2018 ziet er als volgt uit:

	Geplaatst kapitaal	Agio	Wettelijke reserve	Algemene reserve	Onverdeeld resultaat	Totaal
Stand per 1 januari	0,2	83,9	8,5	363,1	47,3	503,0
Winstbestemming	0,0	0,0	0,0	47,3	-47,3	0,0
Dotatie/Onttrekking wettelijke reserve	0,0	0,0	1,0	-1,0	0,0	0,0
Dividenduitkering	0,0	0,0	0,0	-35,4	0,0	-35,4
Resultaat boekjaar	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	42,4
Stand per 31 december	0,2	83,9	9,5	374,0	42,4	510,0

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bedraagt € 0,25 miljoen en bestaat uit vijf miljoen gewone aandelen met een nominale waarde van € 0,05. Het geplaatst en gestort kapitaal is € 0,2 miljoen en is als volgt verdeeld over de aandeelhouders:

Aandeelhouders	
B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides	0,1
PZEM N.V.	0,1
Totaal	0,2

De wettelijke reserve wordt voor € 9,4 miljoen (2017: € 8,5 miljoen) aangehouden voor winsten uit deelnemingen waarvan Evides niet alleen de uitkering kan bewerkstelligen en voor € 0,1 miljoen voor geactiveerde kosten van ontwerpstandaarden (2017: nihil).

Het verloop van de wettelijke reserves in 2018 ziet er als volgt uit:

	Wettelijke reserve
Stand per 1 januari	8,5
Resultaat minderheidsdeelnemingen	0,0
Uitgekeerd dividend	0,0
Valutakoerswijzigingen	0,0
Dotatie/Onttrekking wettelijke reserve	1,0
Stand per 31 december	9,5

De Directie stelt op grond van artikel 28 lid 1 van de Statuten voor welk gedeelte van de in het boekjaar behaalde winst zal worden gereserveerd. Na voorafgaand advies van de RvC besluit vervolgens de AvA welk gedeelte van de winst zal worden gereserveerd. De daarna overblijvende winst staat ter beschikking van de AvA.

Rekening houdend met de minimum doelsolvabiliteit en de geplande investeringen wordt de volgende winstbestemming voorgesteld:

Het nettoresultaat over het boekjaar 2018 bedraagt:	
Voorgesteld wordt het voordelig saldo als volgt te bestemmen:	42,4
Ten gunste van de algemene reserve	7,0
Winst ter beschikking van de aandeelhouders	35,4
Reeds als interim-dividend uitgekeerd	17,7
Nog uit te keren slotdividend	17,7

De houders van gewone aandelen hebben recht op uitkering van dividend na goedkeuring door de AvA. Tijdens de AvA van 29 mei 2019 zal een dividend van € 11,40 per aandeel over 2018 (een totaal dividend van € 35,4 miljoen) worden voorgesteld, waarvan reeds € 5,70 per aandeel als interim-dividend is uitgekeerd.

7 Voorzieningen

	Stand per 1 januari	Toevoegingen	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december
Voorziening aanspraken wachtgeld	1,0	0,6	-0,5	0,0	1,1
Voorziening afvloeiingskosten	0,3	0,4	-0,2	0,0	0,5
Voorziening jubilea-uitkeringen	0,7	0,0	0,0	-0,1	0,6
Voorziening gratificaties	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Voorziening langdurig zieken	0,3	0,3	0,0	-0,3	0,3
Totaal	2,4	1,3	-0,7	-0,5	2,5

Van de voorzieningen is € 1,0 miljoen (ultimo 2017: € 1,0 miljoen) als langer dan een jaar aan te merken. Het bedrag met een looptijd langer dan vijf jaar is nihil (ultimo 2017: nihil).

Voor de contante waardebepaling van de personeelsvoorzieningen is op basis van de korte looptijd van de verplichtingen een disconteringsvoet van gemiddeld 0,1% gehanteerd (ultimo 2017: 0,3%), waarbij de disconteringsvoet is gebaseerd op de rentetermijnstructuur pensioenfondsen. De omvang van de oprenting is nihil (in 2017: nihil).

8 Langlopende schulden

De samenstelling van de langlopende schulden, exclusief kortlopend deel is als volgt:

Rente %	2018	2017
0 - < 1	252,5	232,5
1 - < 2	132,5	82,5
2 - < 3	80,0	150,0
3 - < 4	0,0	0,0
4 - < 5	0,0	0,0
5 - < 6	0,0	0,0
Totaal	465,0	465,0

De gepresenteerde schulden zijn inclusief roll-over leningen met variabele rentepercentages per maand, kwartaal en halfjaar.

In het verslagjaar is in totaal € 80 miljoen nieuw lang vreemd vermogen aangetrokken (in 2017: € 85,0 miljoen). Eind 2018 bedraagt het gemiddelde, over de langlopende leningen verschuldigde rentepercentage 1,4% (in 2017: 1,5%).

De aflossingsverplichtingen verschuldigd binnen een jaar bedragen € 80 miljoen en zijn opgenomen onder de kortlopende schulden (ultimo 2017: € 80,0 miljoen). De schulden met een resterende looptijd langer dan vijf jaar zijn € 155,0 miljoen (ultimo 2017: € 145,0 miljoen).

Voor bovenstaande leningen zijn geen zekerheden gesteld. Wel zijn op alle leningen financiële convenanten van toepassing. Deze convenanten omvatten eisen van de kredietverstrekkers ten aanzien van de solvabiliteitsratio en de interest dekkingsratio. Het niet realiseren van de hiervoor genoemde convenanten kan ertoe leiden dat een lening door de kredietverstrekker onmiddellijk wordt opgeëist. Het door de kredietverstrekkers verlangde minimum solvabiliteitsniveau varieert tussen 20%-25% en voor de interest dekkingsratio geldt een minimum van 1,0. Evides voldoet ook in 2018 ruimschoots aan deze financiële convenanten.

Daarnaast heeft Evides met ingang van december 2014 de beschikking gekregen over een leningsfaciliteit ter grootte van € 175 miljoen. Ultimo 2018 is deze faciliteit volledig benut (ultimo 2017: € 175,0 miljoen). De leningsfaciliteit kent enkele afwijkende convenanten. De belangrijkste verschillen met de convenanten van de hiervoor geschetste kredietverstrekkers betreffen een interest dekkingsratio van minimaal 5,0 en deze kredietverstrekker kan aanvullende zekerheden verlangen indien Evides verzuimt aan haar contractuele verplichtingen te voldoen.

9 Kortlopende schulden

De samenstelling van de kortlopende schulden is als volgt:

	2018	2017
Schulden aan groepsmaatschappijen	1,2	0,7
Schulden aan deelnemingen	0,0	2,1
Overige externe schulden	144,1	137,0
Totaal	145,3	139,8

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Niet uit balans blijvende verplichtingen

Met N.V. WBB is een overeenkomst tot 2039 van toepassing voor afname van voorgezuiverd water. Met DNWG Infra B.V. bestaat een dienstverleningsovereenkomst met een resterende looptijden van twee jaar.

Er bestaan huurverplichtingen ter zake van huisvesting en leaseverplichtingen ten aanzien van lease-auto's. De opbouw van deze verplichtingen is als volgt:

	2018	2017
Tot 1 jaar	2,1	2,2
Tussen 1 en 5 jaar	3,5	3,4
Langer dan 5 jaar	0,1	0,1
Totaal	5,7	5,7

Gedurende het verslagjaar is voor een bedrag van € 2,6 miljoen aan contractuele leaseverplichtingen, de zogenaamde minimale leasebetalingen, in de winst- en verliesrekening verwerkt (2017: € 2,6 miljoen). In 2018 is geen sprake geweest van voorwaardelijke leasebetalingen en/of sub-leaseontvangsten.

De vennootschap heeft zich uit hoofde van Boek 2, titel 9 Burgerlijk Wetboek artikel 403, hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor uit de rechtshandelingen van haar groepsmaatschappijen Evides Industriewater B.V., Evides Afvalwater B.V., Evides Terneuzen Water B.V. en Brielse Meer water B.V., vloeiende schulden.

Er is een BTW fiscale eenheid met Evides N.V., Evides Industriewater B.V., Evides Afvalwater B.V., Evides Terneuzen Water B.V. en Brielse Meer water B.V. Daarnaast is sinds 2016 sprake van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting bestaande uit Evides N.V., Evides Industriewater B.V., Evides Afvalwater B.V., Evides Terneuzen Water B.V., Delfluent Services B.V. en Brielse Meer water B.V. Op grond hiervan is Evides N.V. aansprakelijk voor de belastingschulden van deze fiscale eenheden.

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening (in € miljoenen)

10 Resultaat deelnemingen

Hieronder is het aandeel in de resultaten van op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen opgenomen.

	2018	2017
Evides Industrierwater B.V.	19,7	20,7
VEI B.V.	0,0	0,1
Aqualab B.V.	0,0	0,2
Totaal	19,7	21,0

11 Personeel

De personeelssterkte (omgerekend naar voltijdbanen) ultimo 2018 is 685,0 (in 2017: 693,3). Het gemiddelde aantal personeelsleden in 2018 bedraagt 689,1 (in 2017: 681,0).

De personeelskosten van de medewerkers worden integraal doorbelast aan Evides Industrierwater B.V. voor zover de activiteiten betrekking hebben op de levering van industrierwater.

Rotterdam, 13 maart 2019

Statutaire Directie,

ir A.M. Ottolini

De Raad van Commissarissen,

ir. A.G. Nijhof MBA, voorzitter

drs. P.C. Hartog, vicevoorzitter

mr. H.G. Bouwman, lid

dr. C. Brandenburg MSc PhD, lid

drs. D.A. van Doorn, lid

Evides N.V.
Schaardijk 150
3063 NH Rotterdam

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de aandeelhouders van Evides N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Evides N.V. te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Evides N.V. op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2018.
2. De geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2018.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Voorts zijn wij van oordeel dat de jaarrekening 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Evides N.V. zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)..

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Woord van de Directie
- Introductie Evides Waterbedrijf
- Ons werk in 2018
- Onze organisatie en koers
- Financiële resultaten 2018
- Vooruitblik 2019
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De directie is tevens verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan het auditcomité op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Rotterdam, 26 maart 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. J.A. de Bruin RA

